

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

(a 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerint)

**az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a
Bizottság említett rendelet szerinti feladatai
teljesítésének következtében felmerülő függő
kötelezettségeiről a 2019. pénzügyi évre
vonatkozóan**

az Egységes Szanálási Testület, a Bizottság és a Tanács válaszaival együtt

A jelentésről:

Az Egységes Szanálási Mechanizmus a részt vevő tagállamok fizetéseképtelenné vált bankjai szanálásának irányítására szolgáló uniós rendszer. Kulcsszereplője az Egységes Szanálási Testület (ESZT). További kulcsszereplők: a Bizottság, a Tanács és a nemzeti szanálási hatóságok. Az ESZT felügyeli az Egységes Szanálási Alapot (a továbbiakban: „az Alap”), amely a bankszanálás támogatásához vehető igénybe. A Számvevőszék köteles évente jelentést készíteni a felmerülő függő kötelezettségekről.

Az Alap igénybevételére mindeddig nem került sor, de számos bírósági eljárás folyik az első szanálással és más határozatokkal, valamint az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatban. A 2019. évi pénzügyi évre vonatkozóan az ESZT függő kötelezettségekről számolt be az előzetes hozzájárulásokra irányuló egyes jogi panaszokkal kapcsolatban, szanálási határozattal kapcsolatban azonban nem volt ilyen. Nem láttunk az ESZT értékelésének ellentmondó bizonyítékot, de megjegyezzük, hogy a későbbi, 2020-ban hozott ítéletek érinthetik az Alap részére fizetett hozzájárulásokat.

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglaló	I–IX
Bevezetés	01–03
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	04–12
Az ellenőrzés hatóköre	04–09
Az ellenőrzés módszere	10–12
Észrevételek	13–73
I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei	13–64
A szanálásról és szanálástól való eltekintésről szóló határozatokat követő bírósági eljárásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek	16–36
„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek	37–40
Az Egységes Szanálási Alapba fizetendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek	41–57
Igazgatási hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek	58–60
Egyéb bírósági eljárások és kiegészítő információk	61–64
II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei	65–70
III. rész: A Tanács függő kötelezettségei	71–73
Következtetések és ajánlások	74–78

Mellékletek

I. melléklet. Az Európai Unió Bírósága és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozataival szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek

II. melléklet. Az előző évi ajánlások hasznosulása

Mozaikszavak és rövidítések

Az Egységes Szanálási Testület válaszai

A Bizottság válaszai

A Tanács válaszai

Az ellenőrző csoport

Összefoglaló

I Az Egységes Szanálási Mechanizmus (ESZM) az euróövezeten belüli és a részt vevő tagállamokban található, fizetéseképtelenné vált vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló bankok szanálásának irányítására szolgáló uniós rendszer. Kulcsszereplője az Egységes Szanálási Testület (ESZT), amely egy brüsszeli székhelyű uniós szerv. Az ESZT igazgatja az Egységes Szanálási Alapot, amely a bankszanálás támogatásához vehető igénybe. A szanálási folyamat további kulcsszereplői: az Európai Bizottság, az Európai Unió Tanácsa és a nemzeti szanálási hatóságok.

II Kötelességünk évente jelentést készíteni az ESZT, a Bizottság, illetve a Tanács szanálási feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségeiről. A függő kötelezettségek és a céltartalékok azt a pénzügyi kockázatot tükrözik, amelynek az említett uniós szervek ki vannak téve. A gyakorlatban, ha az értékelés során a forráskiáramlást nem tartják valószínűtlennek, a függő kötelezettségről be kell számolni vagy céltartalékot kell megjeleníteni.

III 2020. június 15-én még voltak folyamatban lévő bírósági eljárások, amelyeket uniós bíróságokon, illetve tagállami szinten folytattak az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben (a Tanáccsal szemben azonban nem) szanálási feladataikkal kapcsolatban. Az uniós bíróságokon 104 eljárás folyt szanálásról és szanálástól való eltekintésről szóló határozatokkal kapcsolatban, 7 ügy a „hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez, 23 ügy pedig az Egységes Szanálási Alap részére fizetett előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódott. Ezenkívül 2112 nemzeti szinten benyújtott keresetről számoltak be az ESZT felé. Ellenőrzésünk az ESZT-vel és a Bizottsággal szembeni peres eljárásokhoz kapcsolódó dokumentumokból vett minta, továbbá a nemzeti szintű eljárásokkal kapcsolatos észrevételek áttekintését foglalta magában.

IV A legtöbb uniós szintű ügy a Banco Popular Español (BPE) 2017. évi szanálásához kapcsolódik. A felperesek az ESZT szanálási programjának és a Bizottság jóváhagyó határozatának megsemmisítését kérik. Néhány panaszos ugyanakkor jogellenességi kifogásokat hozott fel az alapul szolgáló jogi keret ellen, és kártérítési igényt nyújtott be az Unióval szemben. A Banco Popular Español szanálása ellen több mint ezer keresetet indítottak nemzeti szinten. Ezenkívül összesen három keresetet nyújtottak be két ABLV bank és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló ESZT-határozat megsemmisítése iránt az uniós bíróságok előtt.

V Az ESZT a IV. bekezdésben említett esetek mindegyikében úgy határozott, hogy nem számol be függő kötelezettségekről, mivel a kapcsolódó kockázatot valószínűtlennek értékelte. Megjegyezzük, hogy a jogi ügyek értékelése természeténél fogva szubjektív, mivel szakértői megítélésen alapul. Ezenkívül ebben a szakaszban nehéz megjósolni a bírósági eljárások kimenetelét, mivel nincs erre vonatkozó ítélkezési gyakorlat. Viszont nem találtunk olyan bizonyítékot sem, amely ellentmondana az ESZT értékelésének.

VI A Banco Popular Español S.A. szanálását követően az ESZT a „hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv alapján az érintett részvényesek és hitelezők esetleges kártérítésére irányuló eljárást folytatott le. 2020 márciusában az ESZT arra a következtetésre jutott, hogy egyetlen érintett hitelező sem járt rosszabbul annál, mint ahogyan nemzeti fizetéseptelenségi eljárás esetén járt volna, következésképp úgy döntött, hogy nem nyújt kártérítést a részvényeseknek és a hitelezőknek. Hét ügyet terjesztettek az uniós bíróságok elé a döntés ellen az ESZT végleges beszámolójának jóváhagyásához közeli időpontban. Az ESZT tehát ekkor még nem értékelte a hozzájuk kapcsolódó kockázatokat, és ezért nem tüntetett fel kapcsolódó függő kötelezettségeket.

VII Az ESZT a nemzeti szanálási hatóságokon keresztül előzetes hozzájárulásokat szed be az Egységes Szanálási Alapba. 2020 júniusában 23 olyan ügy volt folyamatban, amelyet az Egységes Szanálási Alap részére fizetett előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozatok ellen indítottak. Az előzetes hozzájárulásokat érintő uniós szintű bírósági eljárásokhoz kapcsolódóan a Testület 186 millió euró összegű, illetve az értesítéseket érintő nemzeti szintű bírósági eljárásokhoz kapcsolódóan további 1861 millió euró összegű függő kötelezettségről számolt be. Következtetésünk szerint az ESZT méltányos erőfeszítést tett az egyes esetekre vonatkozó kockázat értékelésére és a kapcsolódó függő kötelezettségek megjelenítésére. Észrevételezzük azonban, hogy közelmúltban a Törvényszék egy egyelőre nem végleges ítéletében részben jogellenesnek találta az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó jogi keretet. Ezzel kimondta tehát, hogy az ESZT nem tudhatta megfelelően indokolni döntését. A legutóbbi ítélkezési gyakorlat azt is egyértelművé tette, hogy az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozatainak érvényességéről csak az uniós bíróságok hozhatnak döntést. Nagyon valószínűtlen ezért, hogy az Alap részére fizetett előzetes hozzájárulások kapcsán indított nemzeti eljárásokból bármiféle kockázat eredne.

VIII A Bizottság – önmagában vagy az ESZT-vel közösen – szintén érintett az uniós bíróságok előtt zajló, a Banco Popular Español szanálásához kapcsolódó bírósági eljárásokban. A Bizottság nem számolt be semmilyen függő kötelezettségről, mivel az ehhez kapcsolódó forráskiáramlást valószínűtlennek értékelte. Nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentmondana a Bizottság értékelésének. A Tanácsot szanálási feladataihoz kapcsolódóan nem érinti jogi panasz, ennél fogva nem számolt be semmilyen függő kötelezettségről.

IX Arra a következtetésre jutottunk, hogy az ESZT és a Bizottság méltányos erőfeszítést tett annak érdekében, hogy – amikor erre oka volt – beszámoljon a függő kötelezettségekről. Sőt, az ESZT javulást ért el az Egységes Szanálási Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó jogi ügyek számviteli bemutatása terén. Észrevételezzük, hogy az ESZT nem értékelt néhány új jogi ügyet, mivel azokat csak 2020 májusában és júniusában terjesztették elő. Javasoljuk, hogy az új ügyeket, valamint az új ítéleteket vegyék figyelembe a 2020. évi beszámoló elkészítése során. Mivel megállapításunk szerint nem minden jogi ügyet vettek figyelembe az ESZT beszámolóiban, ezért javasoljuk, hogy az ESZT a szanálási határozatokkal szembeni nemzeti szintű eljárásokról rendelkezésre álló információkat is vegye figyelembe.

Bevezetés

01 A 806/2014/EU rendelet (ESZM-rendelet) által létrehozott Egységes Szanálási Mechanizmus (ESZM) az Unió bankuniójának második pillére. Az ESZM arra szolgál, hogy irányítsa a fizetéseképtelenné vált vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló bankok szanálását azzal céllal, hogy minimálisra csökkenjenek a reálgazdaságra gyakorolt hatások és az állami pénzeszközök igénybevétele. E mechanizmus kulcsszereplője az Egységes Szanálási Testület (ESZT), az euróövezetben és a részt vevő tagállamokban letelepedett összes jelentős bank¹, valamint kevésbé jelentős, de határokon átnyúló tevékenységeket folytató bankcsoport² szanálási hatósága. Az ESZT 2015. január 1-jén vált független ügynökséggé, és 2016. január 1. óta rendelkezik teljes körű szanálási hatáskörrel.

02 A valamely bank szanálásáról szóló határozat meghozatalához vezető folyamatban az ESZT és az Európai Bizottság vesz részt. Egyes esetekben az Európai Központi Bank (EKB) és az Európai Unió Tanácsa³ is részt vehet. Bizonyos feltételek mellett az Egységes Szanálási Alap (az Alap, lásd: [41.](#) bekezdés) igénybe vehető a szanálás támogatásához. Az ESZT-t és az Alapot teljes egészében a bankszektor finanszírozza.

03 Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Számvevőszék készítsen jelentést az ESZT, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről (akár az ESZT, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben). A Számvevőszék bármilyen, a feladatai teljesítése szempontjából releváns információt⁴ bekérhet az említett szervektől.

¹ Jelentésünkben a „bank” kifejezés az ESZM-rendelet 2. cikkében meghatározott jogalanyokat jelöli.

² Azon bankok jegyzéke, amelyekre vonatkozóan az ESZT szanálási hatósági feladatokat lát el, az alábbi linken található: <https://srb.europa.eu/en/content/banks-within-remit-srm-and-srb>

³ Az ESZM-rendelet 18. cikke.

⁴ Az ESZM-rendelet 92. cikkének (8) bekezdése.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

Az ellenőrzés hatóköre

04 Ellenőrzési jelentésünk kizárólag az ESZT, a Bizottság és a Tanács ESZM-rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségekkel foglalkozik⁵, A Számvevőszék ebben a jelentésben az ESZT esetében minden potenciális függő kötelezettséget figyelembe vesz. és a 2019. évi pénzügyi évre terjed ki. A 2019 során felmerült függő kötelezettségeken kívül a számvitelért felelős tisztviselő köteles figyelembe venni a végleges beszámoló bemutatásának napjáig tudomására jutott vonatkozó információkat is⁶. Ezért a beszámoló megbízható és valós bemutatásához kiigazításokra vagy további közzétételekre lehet szükség, és a beszámoló 2020 során megszerzett információkat is tartalmazhat. A 2019. évi beszámolók bemutatása az alábbiak szerint történt:

- az Egységes Szanálási Testületé 2020. június 15-én;
- az Európai Bizottságé 2020. június 18-án;
- az Európai Unió Tanácsáé 2020. május 28-án.

05 A Számvevőszék az Európai Bizottság és a Tanács 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját⁷, valamint az ESZT ugyanezen időszakra vonatkozó beszámolóját⁸ is ellenőrizte, de ezekkel más jelentések foglalkoznak.

06 A 19. számú nemzetközi költségvetési számviteli standardon alapuló 10. számú uniós számviteli szabály („Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések”) értelmében a függő kötelezettségeket be kell mutatni az éves beszámolóban (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)). A függő kötelezettségek és a céltartalékok lényegében azt a pénzügyi kockázatot tükrözik, amelynek az intézmény ki van téve.

⁵ Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése.

⁶ Az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL L 122., 2019.5.10., 1. o.) 98. cikkének (4) bekezdése.

⁷ Az Európai Számvevőszék 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentései.

⁸ Az Európai Számvevőszék 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése az uniós ügynökségekről, 54. bekezdés.

1. háttérmagyarázat. A függő kötelezettség fogalommeghatározása

A függő kötelezettség:

olyan lehetséges kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni;

vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem mutatták ki, mert nem valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági hasznot vagy szolgáltatáspotenciált megtestesítő erőforrások kiáramlását fogja igényelni, vagy a kötelem összege nem mérhető megfelelő megbízhatósággal.

07 Annak meghatározásához, hogy egy függő kötelezettségről be kell-e számolni vagy a céltartalékot meg kell-e jeleníteni, értékelni kell a forráskiáramlás valószínűségét. Ha a jövőbeni forráskiáramlás:

- biztos, kötelezettséget kell megjeleníteni;
- valószínű, céltartalékot kell megjeleníteni;
- lehetséges, függő kötelezettségről kell beszámolni;
- valószínűtlen, akkor nem áll fenn beszámolási kötelezettség.

08 Az ESZT, a Bizottság és a Tanács saját számviteli politikájukban részletesebben meghatározták e valószínűségeket. Az ESZT és a Tanács a piacon alkalmazott módszerekkel összhangban a 10%-nál kisebb valószínűséget „valószínűtlenként”, a 10% és 50% közötti valószínűséget pedig ennél fogva „lehetségesként” határozza meg (lásd: [1. táblázat](#)). A Bizottság a 20%-nál kisebb valószínűséget határozza meg „valószínűtlenként”, és a 20% és 50% közötti valószínűséget „lehetségesként”.

1. táblázat. Az érintett uniós szervek által meghatározott valószínűségek

Unió szerv	Valószínűtlen	Lehetséges	Valószínű	Biztos
ESZT	< 10%	$\geq 10\% \leq 50\%$	$> 50\% < 100\%$	100%
Bizottság	< 20%	$\geq 20\% \leq 50\%$	$> 50\% < 100\%$	100%
Tanács	< 10%	$\geq 10\% \leq 50\%$	$> 50\% < 100\%$	100%

Forrás: Az ESZT, a Bizottság és a Tanács számviteli gyakorlata.

09 A 10. számú uniós számviteli szabály értelmében a függő kötelezettségek minden egyes kategóriájára vonatkozóan a következőket kell megjeleníteni:

- a függő kötelezettség jellegének rövid leírása;
- a becsült pénzügyi hatás;
- a kiáramlás összegével vagy ütemezésével kapcsolatos bizonytalanságok feltüntetése;
- a megtérülés valószínűsége.

Az ellenőrzés módszere

10 2020. június 15-én bírósági eljárások voltak folyamatban az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben az ESZM-rendelet szerinti feladataikkal kapcsolatban (lásd: [2. táblázat](#)). A Tanáccsal szemben nem volt folyamatban bírósági eljárás. A 2019. évi pénzügyi évre vonatkozóan az ESZT 2047 millió euró összegű függő kötelezettségről számolt be, míg a Bizottság nem tüntetett fel függő kötelezettségeket. Valamennyi feltüntetett függő kötelezettség az ESZT részére fizetett előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódik. A függő kötelezettségek ellenőrzéséhez 21, az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő ügyből mintát állítottunk össze és áttekintettük a vonatkozó ügyiratokat.

2. táblázat. Az ESZT-vel, illetve a Bizottsággal szemben az ESZM-rendelet szerinti feladataikkal kapcsolatban indított bírósági eljárások (2020. június 15.)

Az alábbiakkal kapcsolatos ügyek	Az uniós bíróságok előtt lévő ügyek	A nemzeti bíróságok előtt zajló ügyek vagy közigazgatási eljárások	A jelentés bekezdései
A BPE szanálása	104	1 455	19–31. ; 67–68.
Az ABLV és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló határozatok	3	Nem alkalmazandó	32–36.
A „hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó határozat a BPE esetében	7	Nem alkalmazandó	37–40.
Előzetes hozzájárulások	23	657	41–57. ; 70.
Igazgatási hozzájárulások	0	Nem alkalmazandó	58–60.
Egyéb	2	0	61–64.
Összesen	139	2 112	

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT és a Bizottság adatai alapján; további részletekért lásd: vonatkozó fejezet. A táblázatban nem szerepelnek azok az esetek, amelyekben csak dokumentumokhoz való hozzáférést kérnek.

11 A bírósági ügyekből álló minta mellett az ellenőrzési bizonyítékok közé tartoztak a munkatársakkal folytatott interjúk során szerzett, továbbá a többek között az ESZT, a Bizottság és a Tanács dokumentumai, a külső jogászoktól és egyes nemzeti szanálási hatóságoktól származó teljességi nyilatkozatok, illetve a nyilvánosan elérhető adatok áttekintéséből származó információk. Áttekintettük továbbá az ESZT független külső ellenőritől származó dokumentumokat (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

2. háttérmagyarázat. Az ESZT független külső ellenőre

Az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 104. cikkének (1) bekezdése alapján az ESZT éves beszámolóit független külső ellenőr ellenőrzi. A Számvevőszéknek az EUMSZ 287. cikkének (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően az uniós szervekre vonatkozó külön éves jelentésének kidolgozásához figyelembe kell vennie a független külső ellenőrök ellenőrzési munkáját.

12 A Szerződésben foglalt jogaink, az ESZM- és a költségvetési rendelet alapján az ESZT-nek, a Bizottságnak és a Tanácsnak minden olyan információt és dokumentumot a rendelkezésünkre kell bocsátania, amelyet relevánsnak tartunk feladataink elvégzéséhez⁹. Az ESZT és a Bizottság az általunk kért dokumentumokat biztonságos virtuális sötétszobákban és távoli hozzáférésű platformokon keresztül biztosította számunkra.

⁹ Lásd: Az EUMSZ 287. cikkének (3) bekezdése, az ESZM-rendelet 92. cikkének (8) bekezdése és a költségvetési rendelet 257. cikkének (1) bekezdése.

Észrevételek

I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei

13 Az ESZT beszámolója két részből áll (lásd: [1. kép](#)). Az I. rész az ESZT napi működését mutatja be. Az ESZT finanszírozása az összes bank éves igazgatási hozzájárulásaiból történik. Ezeket a hozzájárulásokat az ESZT igazgatásához és működéséhez veszik igénybe. A II. rész az Alappal foglalkozik, amelyet az ESZT kezel. Az Alapot az éves előzetes hozzájárulások formájában a bankok finanszírozzák, amíg el nem érik az Alap célszintjét (lásd: [10. háttérmagyarázat](#)). Bizonyos körülmények között az ESZT ezen felül utólagos hozzájárulásokat is beszedhet. Szükség esetén az Alap pénzügyi forrásai külön eszközökön keresztül vehetők igénybe a szanálás támogatásához, ha teljesülnek bizonyos feltételek¹⁰.

1. kép. Az Egységes Szanálási Testület költségvetése

	I. rész	II. rész
	MŰVELETEK	EGYSÉGES SZANÁLÁSI ALAP
 FINANSZÍROZÁS	Igazgatási hozzájárulások	Előzetes hozzájárulások
 KIADÁSOK	ESZT személyzeti állomány, hivatalok, műveletek	Szanálásfinanszírozás*

Forrás: Európai Számvevőszék, a 806/2014/EU rendelet alapján; *bizonyos korlátozások mellett.

14 Az ESZT számvitelért felelős tisztviselője a 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolóhoz kapcsolódó teljességi nyilatkozatban megerősítette, hogy az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében említett valamennyi függő kötelezettség bemutatása megtörtént. Az ESZT 2019. évi beszámolójára vonatkozó jelentésében a független külső ellenőr arra a következtetésre jutott, hogy a függő kötelezettségek tekintetében kellő bizonyosságot szerzett. Emellett a bemutatott függő kötelezettségeket egy figyelemfelhívó bekezdésben emelte ki.

¹⁰ Lásd: az ESZM-rendelet 76. cikke.

15 Az ESZT által bemutatott függő kötelezettségekkel és a lehetséges függő kötelezettségekkel kapcsolatos kérdésekkel a következő bekezdések foglalkoznak.

A szanálásról és szanálástól való eltekintésről szóló határozatokat követő bírósági eljárásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

16 Uniós szinten 2017. június 7-én született meg az első és eddig egyetlen szanálási határozat a Banco Popular Español S.A. (BPE) kapcsán. Az első szanálási határozattal és az ESZT későbbi, a két ABLV bank és a PNB Banka szanálásától való eltekintésről szóló határozatával kapcsolatban több bírósági eljárást indítottak az ESZT-vel és a Bizottsággal szemben (lásd: [3. táblázat](#)).

3. táblázat. Az ESZT és a Bizottság ellen az Európai Unió Bírósága előtt zajló bírósági eljárások (2020. június 15.)

Az alábbiakkal kapcsolatos ügyek	Az ESZT és a Bizottság közös ügyeinek száma	A kizárólag az ESZT-t érintő ügyek száma	A kizárólag a Bizottságot érintő ügyek száma	Összesen
A Banco Popular Español S.A.-val kapcsolatos szanálási határozat	25	78	1	104
Az ABLV Bank AS és az ABLV Bank Luxembourg kapcsán hozott határozat	0	2	0	2
AS PNB Banka	0	1	0	1
ÖSSZESEN	25	81	1	107

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján. A táblázatban nem szerepelnek azok az esetek, amelyekben csak dokumentumokhoz való hozzáférést kérnek vagy „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvvel kapcsolatosak.

17 Mivel a következő bekezdések az Európai Unió Bíróságán (EUB) zajló jogi eljárásokkal foglalkoznak, fontos felidézni az EUB munkarendjét, valamint az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozatai kapcsán rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket (részleteket lásd: [1. melléklet](#)). Az EUB a Bíróságból és a Törvényszékből áll. Különböző bírósági jogorvoslatok állnak a természetes és jogi személyek rendelkezésére, amelyeket az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozatai ellen vehetnek igénybe:

- egy adott személynek címzett, vagy az adott személyt közvetlenül és személyében érintő, jogilag kötelező érvényű határozat megsemmisítése iránti kereset¹¹, a határozathozatalt követő két hónapon belül;
- öt éven belül kártérítési kereset¹², amelyhez a panaszosnak bizonyítania kell, hogy a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, hogy a panaszos ténylegesen kárt szenvedett, valamint, hogy a jogellenes cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn;
- jogellenességi kifogás¹³ egy jogszabályi rendelkezés jogszerűségével szemben, amely csak járulékos jogalapként, például megsemmisítés iránti kereset kapcsán hozható fel.

18 A 2019 végéig összegyűjtött adatok alapján az EUB előtt folyó eljárások átlagos időtartama megközelítőleg 14,4 hónap volt¹⁴. A Törvényszék előtt zajló eljárások átlagos időtartama az előző évi 20 hónaphoz¹⁵ képest 16,9 hónapra csökkent. Habár a BPE kereseteinek zömét 2017 nyarán nyújtották be, a legtöbb próbaper még folyamatban van. Ennek oka az ügyek összetettsége, a jogi keret újszerűsége, a jogi kifogások száma, a hosszas írásbeli információcsere és a 2020 márciusa óta tartó COVID-19 világjárvány (lásd: [3. háttérmagyarozat](#)).

¹¹ Az EUMSZ 263. cikke

¹² Az EUMSZ 268. és 340. cikke.

¹³ Az EUMSZ 277. cikke

¹⁴ Az Európai Unió Bírósága: 2019. évi éves jelentés; 26. o.

¹⁵ Az Európai Unió Bírósága: 2018. évi éves jelentés; 18. o.

3. háttérmagyarázat. A COVID-19 járvány hatása a folyamatban lévő eljárásokra

A COVID-19 világjárvány miatt 2020 márciusa óta mind a Bíróság, mind a Törvényszék kénytelen volt módosításokat eszközölni a munkarendjén, konkrétan az alábbiakat:

- a felek beadványainak vagy észrevételeinek az eljárás írásbeli szakaszában történő benyújtására vonatkozó egyes határidők meghosszabbítása (2020. augusztus 31-ig);
- a szóbeli meghallgatások felfüggesztése a Bíróság esetében 2020. március 16-tól 2020. május 25-ig, a Törvényszék esetében pedig 2020. június 11-ig.

Forrás: Európai Számvevőszék, az EUB adatai¹⁶ alapján.

Szanálási határozat elleni intézkedések

19 Az ESZT 2017. június 17-én elfogadta a BPE szanálási programját, amelyet a Bizottság jóváhagyott. A BPE „fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló” minősítést kapott. Az ESZT arra a következtetésre jutott, hogy nem volt észszerű kilátás arra, hogy magánszektor bármilyen olyan alternatív intézkedéssel álljon elő, amely megakadályozhatja a BPE csődjét, továbbá hogy a szanálás közérdekű volt. Ez a tőkeinstrumentumok leírását és átalakítását, valamint a bank 1 euróért való eladását eredményezte (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)).

¹⁶ Az Európai Unió Bírósága: COVID-19 – Információk – A Bíróság előtti felek és a Törvényszék előtti felek (2020. július 15.).

4. háttérmagyarázat. Az ESZT Banco Popular Español S.A. kapcsán hozott szanálási határozata fő elemeinek összegzése

- 1) Az ESZM-rendelet 21. cikkének alkalmazása révén 4130 millió eurónyi tőkeinstrumentum leírása és átalakítása:
 - részvénytőke: 2098 millió euró;
 - kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok: 1347 millió euró;
 - járulékos tőkeinstrumentumok: 685 millió euró.
- 2) Az ESZM-rendelet 24. cikkének alkalmazása révén az üzleti tevékenység eladása a Banco Santander S.A.-nak 1 euróért.

Forrás: Az Egységes Szanálási Testület 2017. június 7-i határozata (SRB/EES/2017/08).

Megjegyzés: Az alapvető tőkeinstrumentumok rendszerint többek között a saját tőkéből és az eredménytartalékból állnak; a járulékos tőkeinstrumentumok tartalmazhatnak hibrid tőkeinstrumentumokat, alárendelt kölcsönöket és tartalékokat.

20 A 2020. június végéig benyújtott azon 101 kereset közül, amely szanálási program elfogadására irányuló határozatokra vonatkozott, 24 kérelem irányult a szanálási határozat megsemmisítése iránti kérelmen túlmenően az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítési igényre. A 101 beadvány közül 13 kérelem csak az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítésre irányult. Öt beadványt a Törvényszék elfogadhatatlannak¹⁷, kettőt pedig részben elfogadhatatlannak¹⁸ nyilvánított. A legtöbb felperes megsemmisítés iránti kérelmet terjesztett elő, ezért ezeket a szanálási határozat közzétételétől számított két hónapon belül nyújtották be.

21 Tekintettel a BPE szanálásával és a hasonló jogalapokkal kapcsolatos ügyek számára és összetettségére, a Törvényszék hat próbapert nevezett meg, illetve választott ki az írásbeli eljárás második fordulójára és a szóbeli meghallgatásra¹⁹. E hat eljárásból két esetben az ESZT az egyedüli alperes, egy esetben a Bizottság az egyedüli alperes, a fennmaradó három esetben pedig az ESZT és a Bizottság alperestárs. A Törvényszék az összes többi eljárást felfüggesztette mindaddig, amíg nem születik jogerős határozat az említett hat próbaper esetében. 2019. október 24-én a Törvényszék határozatot hozott az első próbaperben, és azt elfogadhatatlannak

¹⁷ A T-473/17., T-522/17., T-557/17., T-618/17. és C-731/17 P. sz. ügyek.

¹⁸ A T-553/17. és a T-555/17. sz. ügy.

¹⁹ Az ESZT 2018. évi éves jelentése, 5.4.1. szakasz.

nyilvánította (lásd: [5. háttérmagyarázat](#))²⁰. A felperesek fellebbezést nyújtottak be a végzés ellen²¹.

5. háttérmagyarázat. A Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánítja az első próbapert

A Törvényszék elutasította az egyik kötvénytulajdonos által benyújtott, többek között a BPE szanálási határozatának részleges megsemmisítésére irányuló keresetet, azzal az indokkal, hogy egyes járulékos tőkeinstrumentumok átalakításának megsemmisítése a szanálási határozat lényegét érintené.

Ezenkívül a felperes kérte egyes járulékos tőkeinstrumentumoknak a BPE szanálási határozata által elrendelt átváltása által okozott kár megtérítését is. Az eljárás írásbeli szakaszában a felperes jelezte, hogy a kártérítési kérelmet nem az ESZT szerződésen kívüli felelősségének megállapítására irányuló keresetnek, hanem az EUMSZ 266. cikkén alapuló keresetnek kell tekinteni. Ez a cikk arra kötelezi azt az intézményt, amelynek aktusait a Bíróság semmisnek nyilvánította, hogy tegye meg a Bíróság ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. A felperes szerint ez magában foglalja a pénzügyi ellentételezést is, amennyiben a BPE szanálását megelőző helyzet már nem állítható helyre. Az EUMSZ 266. cikkén alapuló kártérítési kérelem azonban a megtámadott határozat (a BPE szanálási határozata) megsemmisítésétől függ, amiben a felperes nem járt sikerrel. Ezért a kártérítési kérelmet is elutasították.

22 A szanálásnak a fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló bank értékelésén kell alapulnia. Mivel a szanálás elvégzése gyorsan sürgőssé válhat, a jogi keret ideiglenes értékelésre ad lehetőséget²². A BPE szanálási programja ilyen ideiglenes értékelésre támaszkodott. Bár az ESZM-rendelet előírja, hogy az ideiglenes értékelést a lehető leghamarabb utólagos, végleges értékeléssel kell felváltani vagy kiegészíteni, az ESZT jelezte, hogy nem kéri a független értékelőtől a BPE nettó eszközértékének utólagos, végleges értékelését. A panaszosok e határozat ellen keresetet nyújtottak be (lásd: [6. háttérmagyarázat](#)).

²⁰ A Törvényszék által a T-557/17. sz. ügyben 2019. október 24-én hozott végzés.

²¹ A 2019. december 23-án indított C-947/19 P. sz. ügy.

²² Az ESZM-rendelet 20. cikkének (10) bekezdése.

6. háttérmagyarázat. Nincs utólagos, végleges értékelésen alapuló kártérítés

Néhány felperes megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez az ESZT e döntésével szemben. A Törvényszék két ügyben már hozott végzést²³, amelyben a kereseteket elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította, mivel a döntések nem érintették közvetlenül és személyükben a felpereseket. A végzések ezenkívül megerősítették, hogy az utólagos, végleges értékelés nem vezethet a részvényesek és kötvénytulajdonosok kártalanításához²⁴ abban az esetben, ha az alkalmazott szanálási eszköz egyben a vagyonértékesítési eszköz is. A Törvényszék ítéletei ellen fellebbeztek a Bírósághoz²⁵.

23 Néhány panaszos azt állítja, hogy kártérítésre jogosult, ha az ESZT vagy a Bizottság határozatait megsemmisítik. Az uniós ítélkezési gyakorlat alapján azonban a megsemmisítés iránti keresetek és a kártérítési keresetek eltérő célokat szolgálnak. Ennélfogva ezek a beadványok a jogi költségeken kívül vélhetően nem vezetnek függő kötelezettségekhez.

24 Az ESZT jogi szolgálata a 2019. évi végleges beszámolója kapcsán a gazdasági erőforrások folyamatban levő BPE-ügyek miatti kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte²⁶, és ezért az ESZT semmilyen függő kötelezettségről nem számolt be. Az ESZT jogi szolgálata ugyan elismerte a vonatkozó jogi keret újszerűségét és összetettségét, illetve a vonatkozó ítélkezési gyakorlat hiányát, következtetését mégis a felek által felsorakoztatott érvek értékelésére alapozta.

25 Megjegyezzük, hogy a BPE-ügy volt az ESZT első szanálási eljárása, és a jogi ügyek értékelése természeténél fogva szubjektív, mivel szakértői megítélésen alapul. Jóllehet számos beadványt nyújtottak be, eddig még nem született semmilyen határozat lényeges jogi kifogásokról, következésképpen nincs uniós szintű ítélkezési gyakorlat. Az áttekintett ellenőrzési bizonyíték alapján a Számvevőszék megállapította, hogy néhány panaszos szerint teljesül az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges három feltétel. Ezenkívül az ESZT független jogi tanácsadója megerősítette számunkra, hogy ugyan valószínűtlennek tartja a forráskiáramlást, de a vonatkozó ítélkezési gyakorlat hiányában a kockázat meghaladja

²³ A T-2/19. és a T-599/18. sz. ügy.

²⁴ Az ESZM-rendelet 20. cikkének (12a) bekezdése.

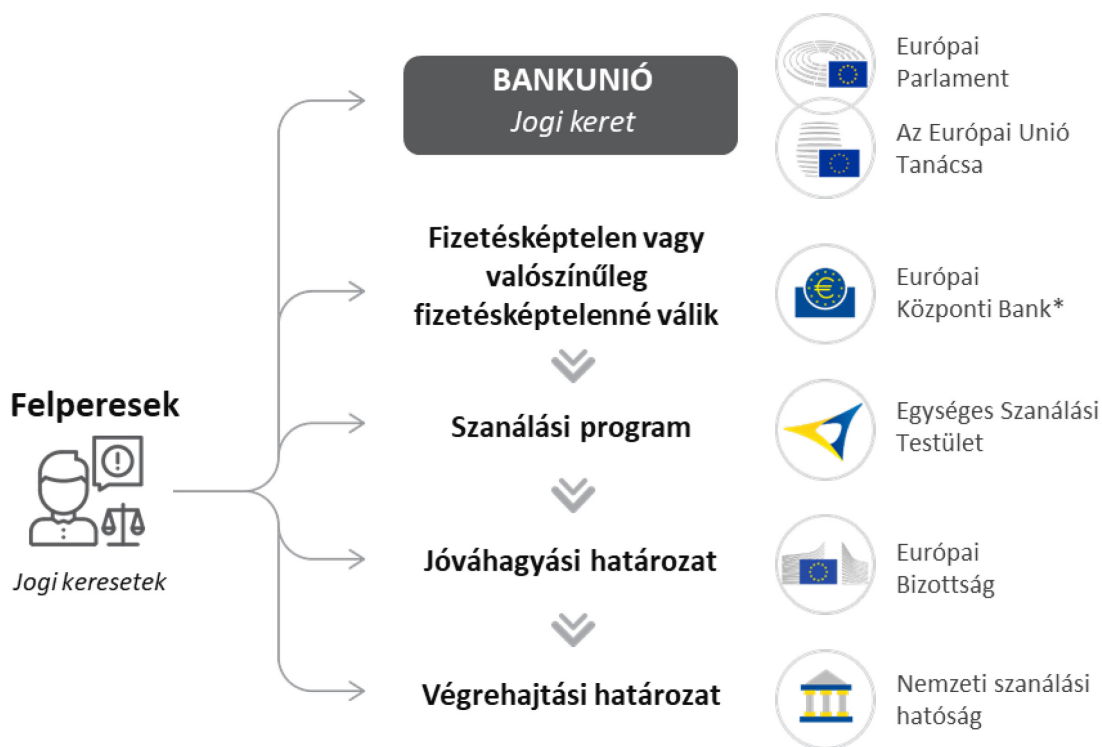
²⁵ A C-874/19 P. és C-934/19 P. számú ügy.

²⁶ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 36. o.

a „valószínűtlen” szintet. Noha egyelőre az új szanálási jogi keret által létrehozott összetett, sajátos és minden korábbtól eltérő jogrendszer miatt nehéz megjósolni a bírósági eljárások kimenetelét, a megvizsgált ellenőrzési bizonyítékok alapján semmi olyat nem találtunk, ami ellentmondana az ESZT következtetésének.

26 Néhány panaszos a megsemmisítés iránti, illetve kártérítési keresetén belül jogellenességi kifogásokat is felhozott (lásd: [2. kép](#)). Állításuk szerint a BPE szanálását alátámasztó jogi keret – többek között az ESZM-rendelet rendelkezései – az Európai Unió működéséről szóló szerződésbe (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartájába ütközik. Ha az uniós bíróságok egyetértenek, előfordulhat, hogy a jogi keret vitatott rendelkezését a jövőben nem tekintik alkalmazandónak.

2. kép. A szanáláshoz vezető határozathozatali folyamat és a jelenlegi jogviták

Forrás: Európai Számvevőszék, a jogi keret alapján; *az EKB-ra nem terjed ki ezen ellenőrzés hatóköre; kivételes esetekben a fizetéseképtelenség vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válás értékelését az ESZT is elvégezheti.

27 Ezenkívül megsemmisítés iránti keresetet nyújtottak be az EKB fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatos határozata (lásd: [7. háttérmagyarázat](#)), a Bizottság jóváhagyási határozata (lásd: [3. táblázat](#) és [65.](#) bekezdés) és a spanyol nemzeti szanálási hatóság, a Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB) végrehajtási határozata ellen (lásd: [29.](#) bekezdés).

7. háttérmagyarázat. A fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatos határozat nem támadható meg

Ellenőrzésünk hatóköre az EKB függő kötelezettségeire nem terjed ki (lásd: 04. bekezdés). Érdemes azonban megemlíteni, hogy a Törvényszék úgy véli, hogy a fizetéseképtelenséggel vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válással kapcsolatos határozatokat²⁷ „előkészítő intézkedéseknek kell tekinteni abban az eljárásban, amely arra irányul, hogy lehetővé tegye az ESZT számára, hogy a szóban forgó hitelintézetek szanálása tárgyában határozatot hozzon, vagyis nem képezhetik megsemmisítés iránti kereset tárgyát”²⁸. A Törvényszék továbbá úgy ítélte meg, hogy a „szanálási program elfogadására vonatkozóan kialakított jogszabályi keretben az EKB-nek nincs semmilyen határozathozatali jogköre”²⁹.

Ezen végzések ellen jelenleg fellebbezések vannak folyamatban a Bíróság előtt³⁰.

A szanálási program végrehajtási határozatával szembeni keresetek

28 Az ESZM-rendelet úgy rendelkezik, hogy szanálási határozatot követően előfordulhat, hogy az ESZT-nek a 87. cikk (4) bekezdésében foglalt feltételek mellett kártalanítania kell a nemzeti szanálási hatóságot azon kártérítésekért, amelyek megfizetésére nemzeti bíróság kötelezte. Éppen ezért fontos, hogy az ESZT ismerje a részt vevő tagállamokban a nemzeti szanálási hatóságok ellen indított, folyamatban lévő kártérítési eljárásokat.

²⁷ A 806/2014/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdése.

²⁸ A Törvényszék T-281/18. sz. ügyben (36. pont) és T-283/18. sz. ügyben 2019. május 6-án hozott végzése.

²⁹ Ugyanott, 34. pont.

³⁰ A C-551/19. és C-552/19 P. sz. ügyekben 2019. július 17-én benyújtott fellebbezések.

29 Az ESZT által jóváhagyott és a Bizottság által megerősített szanálási programokat nemzeti szinten kell végrehajtani. Következésképpen a BPE szanálási programjának Bizottság általi megerősítését követően a spanyol nemzeti szanálási hatóság (FROB) 2017. június 7-én végrehajtási határozatot adott ki³¹. A FROB határozata ellen számos közigazgatási jogorvoslati kérelmet és felelősség megállapítása iránti keresetet nyújtottak be, illetve számos bírósági eljárást indítottak. Mivel a végrehajtási határozat nemzeti jogon alapul, ezért nemzeti bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi. A spanyol nemzeti szanálási hatóságnak havi jelentést kell készítenie az ESZT részére a szanálási program végrehajtásáról, valamint a kapcsolódó jogorvoslati kérelmekről és keresetekről³².

30 2020 júliusáig a FROB 117 közigazgatási jogorvoslati kérelmet kapott a fent említett végrehajtási határozat ellen, és mindegyiket elutasította vagy elfogadhatatlannak nyilvánította. A FROB emellett 1070 olyan kérelmet is kapott, amely arra irányult, hogy a spanyol nemzeti jog alapján indítson közigazgatási eljárást az állam szerződésen kívüli felelősségével kapcsolatban. A panaszosok továbbá 262 bírósági eljárást indítottak a FROB ellen. Az utóbb említett bírósági eljárásokat azonban a spanyol „*Audiencia Nacional*” felfüggesztette addig, amíg a Törvényszék határozatot nem hoz a szanálási határozat jogszerűségét illetően. Hat felfüggesztési határozat ellen nyújtottak be fellebbezést a spanyol legfelsőbb bírósághoz, amely öt keresetet elfogadhatatlannak nyilvánított, a fennmaradó egyet pedig végül a benyújtó vonta vissza.

31 Megjegyezzük, hogy a nemzeti eljárások nagymértékben függnak a szanálási rendszer érvényességétől és a Bizottság jóváhagyó határozatától. Következésképpen abból kell kiindulni, hogy az ESZT számára jelentkező kockázat nagyban függ az uniós szintű ügyek kockázatától. Megállapításunk szerint az FROB rendszeresen tájékoztatta az ESZT-t a nemzeti eljárásokról. Az ESZT azonban nem kérte a 2019. évi beszámolójával kapcsolatos kockázatok értékelését, és a rendelkezésre álló információkat nem juttatták el a számvitelért felelős tisztviselőhöz a végleges éves beszámoló elkészítéséhez. 2020 októberében az ESZT kérte és meg is kapta a kapcsolódó kockázatok értékelését.

³¹ A FROB irányítóbizottsága által 2017. június 7-én, a Banco Popular Español S.A. vonatkozásában elfogadott határozat:
http://www.frob.es/en/Lists/Contenidos/Attachments/419/ProyectedAcuerdoreducido_EN_v1.pdf

³² Az ESZM-rendelet 28. cikke (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontja.

Szanálástól való eltekintésről szóló határozat elleni intézkedések

32 Az első szanálási határozaton kívül az ESZT 2018. február 24-én bejelentette, hogy nem fog szanálási intézkedést hozni az ABLV Bank AS és leányvállalata, az ABLV Bank Luxembourg esetében, mivel a szanálás nem állna a köz érdekében (lásd: [8. háttérmagyarázat](#)). Az ESZT határozatai az EKB értékelését követték, amely szerint a bankok likviditási helyzetük jelentős romlása miatt „fizetéseképtelenek vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válnak”³³.

8. háttérmagyarázat. A közérdek értékelése

Az ESZM-rendelet értelmében a bankokat normális körülmények között nemzeti fizetéseképtelenségi eljárás keretében kell felszámolni. Kivételt képez a szanálás, ha az közérdeket szolgál³⁴. Szanálási intézkedésre akkor kerülhet sor közérdekből, ha ez a szanálás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges, és azokkal arányos. A közérdek értékelését az ESZT végzi a jogi keret és az általa közzétett módszertan alapján³⁵.

33 2018 májusában az ESZT értesítést kapott arról, hogy a Törvényszékre két bírósági beadvány érkezett a szanálás el nem rendelésével kapcsolatos határozatai ellen. Az egyik ügy még mindig folyamatban van, amely kapcsán az ESZT a gazdasági erőforrások kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte³⁶, ezért nem számolt be függő kötelezettségről. A másik ügyet, amelyet az ABLV Bank AS részvényesei terjesztettek elő, a Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánította és elutasította³⁷ azzal az indokkal, hogy az ESZT megtámadott határozatai az EUMSZ 263. cikkének negyedik bekezdése értelmében nem érintik közvetlenül a felpereseket³⁸. A Törvényszék végzése ellen fellebbezés van folyamatban³⁹.

³³ Az EKB által az ABLV Bank AS vonatkozásában elvégzett és február 23-án elfogadott fizetéseképtelenség vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válás értékelése.

³⁴ Az ESZM-rendelet 18. cikkének (5) bekezdése.

³⁵ „A közérdek értékelése: az ESZT módszertana”, 2019. július 3.

³⁶ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 37. o.

³⁷ A T-282/18. sz. ügyben 2020. május 14-én hozott végzés.

³⁸ Ugyanott, 46. pont.

³⁹ A C-364/20 P. sz. ügy.

34 2019. augusztus 15-én az EKB fizetéseképtelennek vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válónak nyilvánította az AS PNB Bankát. Az ESZT egyetértett az EKB értékelésével, és megállapította, hogy nem álltak rendelkezésre olyan felügyeleti vagy magánszektorbeli intézkedések, amelyek megakadályozhatták volna a bankcsődöt. Az ESZT azonban azt is megállapította, hogy a szanálási intézkedés nem szolgálta a közérdeket. Konkrétabban arra a következtetésre jutott, hogy az AS PNB Banka nem látott el kritikus funkciókat, és fizetéseképtelensége várhatóan nem gyakorolt volna jelentős negatív hatást Lettország vagy más tagállamok pénzügyi stabilitására. Az ESZT továbbította a határozatot a lett Pénzügyi és Tőkepiaci Bizottsághoz⁴⁰.

35 Az ESZT azon határozatát, hogy nem fogad el a PNB Bankára vonatkozó szanálási programot, a bank és néhány részvényese a Törvényszék előtt jelenleg is folyamatban lévő összevont ügyben megtámadta. A Törvényszék az ABLV-ügyben benyújtott fellebbezés elbírálásáig felfüggesztette az ügyet. Az ESZT a gazdasági erőforrások ezen ügy miatti kiáramlását „valószínűtlennek” értékelte, ezért nem számolt be függő kötelezettségről⁴¹.

36 Úgy véljük, hogy a fenti esetekben nincs szükség függő kötelezettségekre. Ezenkívül a panaszosok jelenleg csupán az ESZT határozatának megsemmisítését kérik a Törvényszéktől.

„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek

37 A tulajdonhoz fűződő alapvető jogok⁴² tiszteletben tartása érdekében az ESZM-rendelet úgy rendelkezik, hogy a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul a szanálás során, mint a rendes fizetéseképtelenségi eljárásban. „A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv alapján⁴³ a hitelezők kártérítésre jogosultak az Alapból, ha rendes fizetéseképtelenségi eljárás során jobb elbánásban részesültek volna⁴⁴. A hitelezők és

⁴⁰ Az ESZT 2019. évi éves jelentése, 3.1. szakasz.

⁴¹ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 37. o.

⁴² Az Alapjogi Charta 17. cikkének (1) bekezdése.

⁴³ Az ESZM-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének g) pontja.

⁴⁴ Az ESZM-rendelet 20. cikkének (16) bekezdése és 76. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

a részvényesek kezelésének vizsgálatához értékelni kell a fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbséget (lásd: [9. háttérmagyarázat](#)).

9. háttérmagyarázat. A fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbség értékelése

A szanálást követően független értékelő értékeli a szanálás kapcsán a fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbséget annak megállapításához, hogy a szanálási intézkedések által érintett részvényesek és hitelezők jogosultak-e ilyen jellegű kártérítésre. Ezt a vizsgálatot gyakran 3. értékelésként is szokták említeni. A fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbség értékelése során abból indulnak ki, hogy az érintett bankot szanálás helyett a szanálás napjával kezdődően rendes fizetéseképtelenségi eljárás alá kellett volna vonni a nemzeti fizetéseképtelenségi jogszabályok alapján. Ezt követően összehasonlítják, hogy a hitelezőket és a részvényeseket a szanáláshoz képest hogyan érintette volna egy ilyen forgatókönyv.

Forrás: Az ESZM-rendelet Európai Számvevőszék általi elemzése.

38 2018. június 13-án az ESZT bejelentette, hogy megkapta a független értékelőtől, a Deloitte-től a BPE szanálásával kapcsolatban a fizetéseképtelenségi eljárás és a szanálás közötti különbség értékelésére vonatkozó jelentést. Ezen értékelés eredménye és az előzetes következtetés alapján – miszerint egyetlen hitelező sem lett volna jobb helyzetben nemzeti fizetéseképtelenségi eljárás esetén – az ESZT 2018. augusztus 6-án értesítést tett közzé arra irányuló előzetes határozatával kapcsolatban, hogy a BPE szanálása által érintett részvényeseknek és hitelezőknek nem fizetendő kártérítés⁴⁵. Az ESZT az érintettek számát körülbelül 300 000-re becsüli⁴⁶.

39 Az ESZT ezt követően elindította a meghallgatáshoz való joghoz fűződő eljárást⁴⁷ az érintett hitelezők és részvényesek számára (lásd: [3. kép](#)). Ez lehetővé tette a nyilvántartásba vett felek, illetve képviselőik számára, hogy 2018. november 6. és 26. között benyújtsák írásbeli észrevételeiket az arra irányuló előzetes határozattal és a mögöttes indoklással kapcsolatban, hogy nem ítélték meg számukra kártérítést.

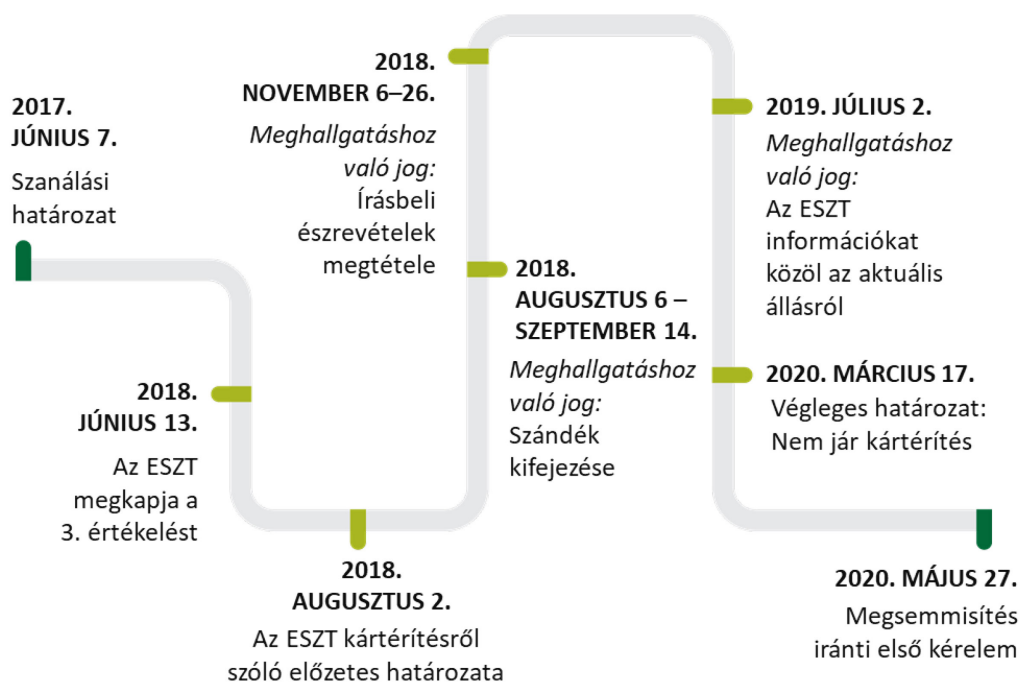
⁴⁵ Az „Egységes Szanálási Testület 2018. augusztus 2-i, a Banco Popular Español S.A.-ra vonatkozó szanálási intézkedések által érintett részvényeseknek és hitelezőknek fizetendő kártérítés megítéléséről szóló előzetes határozatáról, illetve a meghallgatáshoz való joghoz fűződő eljárás elindításáról szóló értesítése” (SRB/EES/2018/132).

⁴⁶ Az ESZT 2018. évi éves jelentése, 16. lábjegyzet, 32. o.

⁴⁷ Az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján.

E folyamat során az ESZT 2856 beadványt kapott a jogosult hitelezőktől és részvényesektől. 2020 márciusában az ESZT közzétette végleges határozatát⁴⁸, amelyben megállapította, hogy mivel a fizetéseképtelenségi eljárás költségesebb lett volna, mint a szanálás, a BPE részvényeseinek és hitelezőinek nem jár kártérítés⁴⁹.

3. kép. „A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó eljárás menetrendje a Banco Popular Español S.A. esetében

Forrás: Európai Számvevőszék.

40 Számos részvényes és hitelező is úgy döntött, hogy az ESZT végleges határozatának megsemmisítését kéri a Törvényszék előtt, és 2020 júliusáig hét kérelmet nyújtottak be⁵⁰. Az egyik felperes a megsemmisítés mellett kártérítést is kér. A BPE részvényeseinek és hitelezőinek kártalanítására vonatkozó ESZT-határozat Törvényszék általi megsemmisítése nem járna automatikusan forráskiáramlással, mivel ebben az esetben új ESZT-határozatra lenne szükség. 2019. évi beszámolójában az ESZT nem tüntetett fel „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségeket, azt állítva, hogy az ügyek értékelése még tart, mivel azokat csak a közelmúltban terjesztették elő: az elsőről 2020. május 27-én értesítették az ESZT-t.

⁴⁸ Az Egységes Szanálási Testület 2020. március 17-i határozata a Banco Popular Español S.A.-ra vonatkozó szanálási intézkedések által érintett részvényeseknek és hitelezőknek fizetendő kártérítés megítéléséről.

⁴⁹ Az ESZT 2019. évi éves jelentése, 32. o.

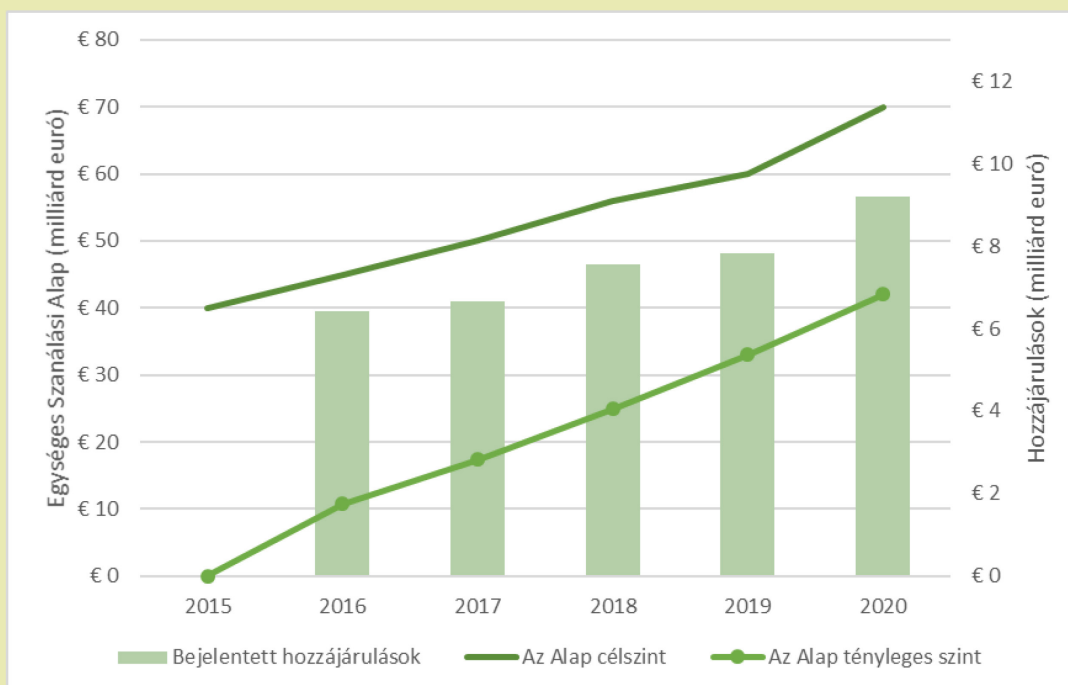
⁵⁰ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 36. o.

Az Egységes Szanálási Alapba fizetendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

41 Az euróövezetbeli bankok jogilag kötelesek hozzájárulást fizetni az Alapba (lásd: [10. háttérmagyarázat](#)).

10. háttérmagyarázat. Az Egységes Szanálási Alap

Az Alap 2023 végére előirányzott célszintje a bankunió biztosított betétei összegének legalább 1%-a. A biztosított betétek jelenlegi éves növekedését figyelembe véve, ez mintegy 70 milliárd eurót tenne ki. 2020-ban 3066 banktól szedtek be éves hozzájárulást, amelyek teljes összege 9,2 milliárd euró volt. 2020 júliusáig összesen mintegy 42 milliárd eurót szedtek be.

Megjegyzés: 2015-ben nem minden bank fizetett hozzájárulást. A különbözetet 2023-ig évente kiigazítják.

A teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy az Európai Stabilitási Mechanizmusról szóló szerződés javasolt reformja az Egységes Szanálási Alap költségvetési védőhálóját is magában foglalja, amely az Alap méretével megegyező nagyságú hitelkeretet biztosítana⁵¹.

Forrás: ESZT.

⁵¹ Európai Stabilitási Mechanizmusiránymutatás-tervezet az Egységes Szanálási Alap számára az Egységes Szanálási Testület rendelkezésére álló védőhálóról, az Európai Stabilitási

Az Egységes Szanálási Alap részére fizetett előzetes hozzájárulások beszédésének folyamata

42 2016 óta a nemzeti szanálási hatóságokkal szorosan együttműködve az ESZT feladata a hozzájárulások kiszámítása⁵². Az egyes bankok hozzájárulását a kis bankok esetében átalány jellegű hozzájárulás, a nagyobb bankok esetében pedig kockázattal kiigazított hozzájárulás alapján számolják ki⁵³. A számításhoz szükséges információkat a bankok a nemzeti szanálási hatóságokon keresztül bocsátják az ESZT rendelkezésére. Az ESZT ezt követően minden nemzeti szanálási hatóság rendelkezésére bocsát egy formanyomtatványt, amely tartalmazza a hatáskörébe tartozó egyes bankokra vonatkozó összes kapcsolódó információt, ideértve a fizetendő előzetes hozzájárulások összegét, a részletes számítási módszereket és a bank bemeneti adatait. Az ESZT által megadott számítási módszer alapján a nemzeti szanálási hatóságok beszedik a hozzájárulásokat és az összeget átutalják az Alapba⁵⁴, amelyet az ESZT kezel (lásd: **4. kép**). E számítási és értesítési eljárás során számos formális eljárási követelményt kell teljesíteni.

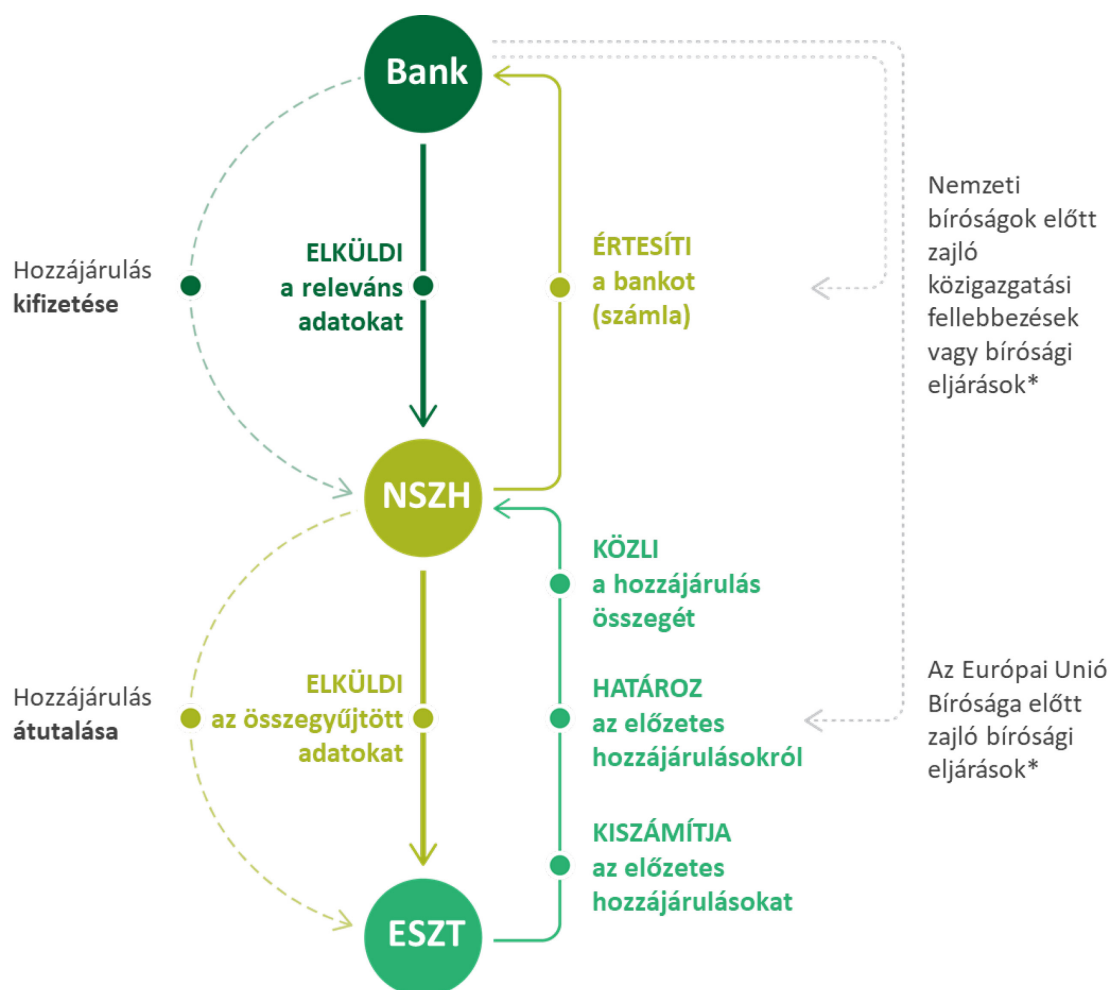
Mechanizmus létrehozásáról szóló szerződés felülvizsgált szövegének az eurócsoport által 2019. június 14-én elfogadott tervezete alapján.

⁵² Az (EU) 2015/81 bizottsági végrehajtási rendelet 4. cikke.

⁵³ Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

⁵⁴ A Tanács 2014. május 14-i megállapodása az Egységes Szanálási Alapba fizetendő hozzájárulásoknak az Alapba való átutalásáról és közös felhasználásúvá tételéről

4. kép. Előzetes hozzájárulások beszedési folyamata jogorvoslati lehetőségekkel

Forrás: Európai Számvevőszék, a jogi keret alapján; *lásd: 45. bekezdés és 11. háttérmagyarázat.

Az Egységes Szanálási Alapba teljesítendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos jogviták

43 Több bank indított közigazgatási vagy bírósági eljárást az előzetes hozzájárulásaikra vonatkozó határozatok ellen, összesen három tagállamban⁵⁵ (lásd: 4. kép). A legtöbb bank ezeket a kereseteket a nemzeti szanálási hatóság vonatkozó értesítése ellen nyújtotta be⁵⁶. Ennek eredményeképpen 2020. május 31-én nemzeti szinten 657 közigazgatási vagy bírósági eljárás volt folyamatban az előzetes hozzájárulások miatt. Ez 32-vel több ügyet jelent 2019 júniusához képest.

⁵⁵ Ausztria, Németország és Olaszország.

⁵⁶ A részt vevő tagállamok jogi keretétől függően a nemzeti szanálási hatóságok közigazgatási aktusok, határozatok vagy értesítések útján értesítik a bankokat.

44 Mivel azonban a hozzájárulásokat az ESZT számítja ki és határozza meg, a panaszosok a 2016–2019-es évekre vonatkozó hozzájárulásokkal kapcsolatos ESZT-határozatok ellen is bírósági eljárásokat indítottak az EUB előtt (lásd: **4. kép**). 2020. június 15-én 23 eljárás (2019: 16 eljárás) volt folyamatban, ebből 22 a Törvényszék előtt, egy pedig – amely a Törvényszék határozata elleni fellebbezést takar – a Bíróság előtt. Az ESZT 2019. évi végleges beszámolójának aláírási időpontjáig nem terjesztettek elő keresetet az ESZT 2020. évi előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozatai kapcsán. 2020. június 29. és 2020. szeptember 1. között azonban 19 keresetet nyújtottak be a 2020. évi előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan⁵⁷. Következésképp ezeket az ügyeket figyelembe kell venni a 2020. évi beszámoló elkészítése során.

45 Amint arról az elmúlt évi jelentésben beszámoltunk⁵⁸, az előzetes hozzájárulások kiszámítási és beszedési folyamatával kapcsolatos közös felelősségek több kérdést is felvetettek a kapcsolódó bírósági felülvizsgálattal kapcsolatban. 2019 decemberében a Bíróság előzetes döntésében pontosította a vonatkozó uniós jog értelmezését (lásd: **11. háttérmagyarázat**)⁵⁹. Megállapítása szerint csak az EUB vizsgálhatja felül az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos ESZT-határozat jogszerűségét, aminek értelmében ezeket a határozatokat a nemzeti bíróságok nem nyilváníthatják érvénytelennek. Ezért nagyon valószínűtlen, hogy az ESZT előzetes hozzájárulásainak kiszámítását vitató vagy más kapcsolódó kérdéseket érintő nemzeti bírósági ügyek a későbbiekben gazdasági erőforrások kiáramlásával járnának az ESZT számára.

11. háttérmagyarázat. A Bíróság előzetes hozzájárulási határozatokról szóló, 2019. december 3-i előzetes döntésének általános következményei

A Bíróság megerősítette, hogy az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulások kiszámítása az ESZT kizárólagos hatáskörébe tartozik, és a nemzeti szanálási hatóságok csak operatív támogatást nyújtanak az ESZT-nek. Következésképp az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásra vonatkozó ESZT-határozatok jogszerűségét kizárólag az EUB vizsgálhatja felül. E határozatokat tehát a nemzeti bíróságok nem nyilváníthatják érvénytelennek. Ezenkívül a Bíróság úgy ítélte meg,

⁵⁷ A 2020. június 29-én benyújtott T-394/20. sz. ügy volt az első olyan kereset, amelyet az ESZT 2020. évi előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos határozata ellen indítottak.

⁵⁸ Jelentés az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségeiről a 2018. pénzügyi évre vonatkozóan, 42. bekezdés.

⁵⁹ A Bíróság 2019. december 3-i ítélete a C-414/18. sz. ügyben.

hogy az uniós bíróságok e jogszerűségi felülvizsgálat keretében szintén kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek annak megállapítására, hogy egy nemzeti szanálási hatóság által az ESZT előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozatának előkészítése céljából elfogadott jogi aktus tartalmaz-e olyan hibákat, amelyek érinthetik az ESZT e határozatát.

A Bíróság megfontolásai fényében úgy tűnik, hogy az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulás kiszámításának felülvizsgálatát vagy a nemzeti szanálási hatóságok által hozott, az előzetes hozzájárulásokról szóló ESZT-határozatot előkészítő jogi aktusok jogszerűségi felülvizsgálatát kérő, illetve a határozatról szóló értesítéssel és a hozzájárulások beszedésével kapcsolatban a nemzeti bíróságokon indított jogorvoslatok elvben nem fognak a források kiáramlásához vezetni.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bíróság által a C-414/18. sz. ügyben hozott 2019. december 3-i ítélet alapján.

Előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó uniós szintű bírósági eljárásokból eredő függő kötelezettségek

46 Egy bírósági ítélet attól függően írja elő a függő kötelezettség feltüntetését, hogy az valószínűsíthetően gazdasági erőforrások kiáramlását okozza-e (lásd: **07–08.** bekezdés). A gazdasági erőforrások kiáramlása történhet pénzeszköz-kiáramlás vagy a fizetendő jövőbeli hozzájárulások csökkenése formájában. Az ESZT a 2019. évi végleges éves beszámolójában 186 millió euró (2018: 50 millió euró) függő kötelezettséget tüntetett fel, amely a Törvényszék előtt folyamatban lévő kilenc (2018: hét) bírósági eljáráshoz kapcsolódik⁶⁰. A kilenc ügyben a felperesek a 2017. és 2018. évi hozzájárulási ciklusra vonatkozó előzetes hozzájárulásokról szóló ESZT-határozatok megsemmisítését kérik. Ezért ebben a fejezetben először az említett ügyeket tárgyaljuk, mielőtt rátérnénk a 2016. és 2019. évi hozzájárulási ciklushoz kapcsolódó ügyekre.

47 A kilenc ügy függő kötelezettségként való értékelése szorosan kapcsolódik a Törvényszék egyik 2019. novemberi ítéletéhez (lásd: **12. háttérmagyarázat**). Az ítéletben a Törvényszék számos szempontból általánosságban tisztázta az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulás ESZT általi kiszámításával kapcsolatos jogorvoslatokat. Kiemelkedő fontosságú annak megerősítése, hogy a bankok annak ellenére megtámadhatják az ESZT előzetes hozzájárulási határozatait közvetlenül a Törvényszék előtt, hogy nem címzettjei az említett határozatnak. Ezenkívül a

⁶⁰ Az ESZT 2019. évi éves jelentése, 35. o.

Törvényszék feltárt néhány hibát a döntéshozatali folyamat lényeges eljárási szabályaival kapcsolatban 2016-ban, amikor az ESZT induló szakaszában tartott.

12. háttérmagyarázat. Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2016. évi határozatáról szóló, 2019. november 28-i törvényszéki ítélet általános következményei

- Az ESZT előzetes hozzájárulásokról szóló határozata nem előkészítő, hanem végleges jogi aktus, amelynek felülvizsgálatát az uniós bíróságok végzik;
- Az ESZT a határozatait a nemzeti szanálási hatóságoknak címezi, mivel ők felelősek a pénzügyi hozzájárulások beszedéséért a hitelintézetektől;
- Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozata a bankokat közvetlenül és személyükben érinti, mivel e határozatban – amely az általuk fizetendő hozzájárulást is meghatározza – külön, név szerint hivatkoznak rájuk;
- A nemzeti szanálási hatóságok nem rendelkeznek mérlegelési mozgástérrel az e határozatban meghatározott egyéni hozzájárulások összegeit illetően, nem módosíthatják ezeket, és be kell szedniük azokat az érintett intézményektől.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Törvényszék T-365/16. sz. ügyben, a T-377/16. sz., T-645/16. sz. és T-809/16. sz. egyesített ügyekben, valamint a T-323/16. sz. ügyben hozott ítéletei alapján.

48 Az ESZT arra hivatkozik, hogy a Törvényszék által 2016-ban – amikor az ESZT még kezdeti szakaszában járt – a döntéshozatali folyamat eljárási elemeivel kapcsolatban feltárt hibákat azóta kijavították. Kifejtette ugyanakkor, hogy a kilenc fent említett ügyben továbbra is fennáll a kockázata annak, hogy a Törvényszék a 2017. és 2018. évi előzetes hozzájárulási határozatokkal kapcsolatban újabb eljárási hibákat talál. Ezenkívül, mivel a panaszosok jogellenességi kifogásokat terjesztettek elő, az ESZT megállapította, hogy fennáll annak a veszélye, hogy a Törvényszék ítéletet hoz az előzetes hozzájárulások kiszámítására vonatkozó jogi keret érvényességéről is. 2020 szeptemberében a Törvényszék három bank esetében valóban megsemmisítette az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozatát a lényeges eljárási szabályok megsértése miatt, és részben jogellenesnek nyilvánította az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletben bemutatott számítási módszert (lásd: [13. háttérmagyarázat](#))⁶¹.

⁶¹ A T-411/17., T-414/17. és T-420/17. sz. ügyekben 2020. szeptember 23-án hozott ítéletek.

13. háttérmagyarázat. Az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó 2017. évi határozatáról szóló, 2020. szeptember 23-i törvényszéki ítélet általános következményei

A Törvényszék megsemmisítette az ESZT 2017. évi előzetes hozzájárulási határozatát a lényeges eljárási szabályok megsértése, azaz a hitelesítés hiánya és a megsemmisítést kérő három bankot érintő indokolás elégtelensége miatt. A Törvényszék szerint az ESZT által adott indokolás alapján a felperesek nem tudják ellenőrizni, hogy hozzájárulásuk összegét helyesen számították-e ki, sem azt eldönteni, hogy ezt az összeget bíróság előtt vitatniuk kellene-e. A Törvényszék megjegyezte, hogy a hozzájárulás összegének kiszámítása jellegénél fogva átláthatatlan, mivel a felperesek által fizetendő hozzájárulások kiszámítása a többi (körülbelül) 3500 banktól származó adatoktól függ.

A Számvevőszék az ESZT 2017., 2018. és 2019. évi beszámolóiról szóló jelentéseiben megjegyezte, hogy a „bizalmas adatkezelés okán [az ESZT] nem hozhatja nyilvánosságra a hitelintézetek által az Alap hozzájárulásainak kiszámításához használt adatokat, ami csorbítja az átláthatóságot”⁶².

Az egyik esetben a panaszos jogellenességi kifogást emelt. A Törvényszék megállapította, hogy az indokolási kötelezettség ESZT részértől történő megsértése az előzetes hozzájárulás kiszámításának a kockázatkiszámításra vonatkozó részét illetően az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott módszerből ered, amelyet a Törvényszék részben jogellenesnek ítélt. Ebből következően a Törvényszék szerint az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet módosítására van szükség ahhoz, hogy az ESZT megfelelő indokolással ellátott új határozatot fogadhasson el. E célból a Törvényszék ebben az ügyben az ítélet jogerőre emelkedésének napjától számított hat hónapig a felperesre nézve fenntartotta a megsemmisített ESZT-határozat joghatásait.

Az ESZT vagy a Bizottság két hónapon belül fellebbezhet e határozatok ellen. Érvényes fellebbezés hiányában nagy a kockázata annak, hogy olyan más, folyamatban lévő ügyek is vesztesen zárulnak, amelyeket a lényeges eljárási szabályok hasonló megsértése miatt indítottak az előzetes hozzájárulásról szóló határozatokkal szemben. Ezenkívül a Bizottságnak ki kellene igazítania a jelenlegi módszertant, és e kiigazított módszertan alapján az ESZT-nek a három felperes esetében új 2017. évi előzetes hozzájárulási határozatot kellene elfogadnia. Az újraszámítás visszatérítési vagy kártérítési igényt keletkeztethet, ha az újraszámítást követően a bank által fizetendő járulékok összege alacsonyabb, mint a 2017-es évre ténylegesen befizetett összeg.

⁶² Az Európai Számvevőszék 2017. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése az uniós ügynökségekről, 2.7. bekezdés.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Törvényszék által a T-411/17., T-414/17. és T-420/17. sz. ügyekben 2020. szeptember 23-án hozott ítéletek alapján.

49 A megsemmisítés pénzügyi hatásait részben az határozza meg, hogy az adott bírósági ügyet milyen alapon semmisítik meg. Mivel a 2016. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó ESZT-határozatokat a Törvényszék három bank esetében kizárólag eljárási okokból semmisítette meg, a kiszámított összeg továbbra is érvényes maradt, és az ESZT felülvizsgált eljárási módszer alapján új határozatot hozott a 2016. évi előzetes hozzájárulásokról. Az ESZT független jogászai megerősítették továbbá, hogy a Törvényszék által a 2016. évi előzetes hozzájárulási ügyekben hozott ítélet a három érintett bankra korlátozódik, így a 2016. évi hozzájárulásokról hozott határozatok az összes többi bankra nézve hatályosak maradnak. Így, bár a megsemmisítés a kérelmezők számára jogi igényt keletkeztetett az ESZT-vel szemben, ez az igény csak ideiglenes jellegű volt, mivel azt kompenzálta az ESZT új határozata. Következésképpen nem történt tényleges forráskiáramlás. Mindazonáltal az ESZT tüntetett fel céltartalékot, mivel meg kell térítenie e három ügy felpereseinek jogi költségeit⁶³. A 686 400 euró összegű teljes céltartalék a 2017. és 2018. évi hozzájárulási ciklus fent említett kilenc ügyének becsült jogi költségeit foglalja magában, amelyeket függő kötelezettségeknek minősítettek (lásd: **45.** bekezdés).

50 A három bank 2020 májusában, júniusában és augusztusában az ESZT 2016. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó új határozatának megsemmisítése iránti kérelmet nyújtott be a Törvényszékhez. Az ESZT kijelentette, hogy ellenőrzésünk idején még nem volt abban a helyzetben, hogy értékelje a forráskiáramlás kockázatát ezekben az esetekben, és ezért nem tüntetett fel függő kötelezettségeket. A Törvényszék két ügyben felfüggesztette az eljárást addig, amíg több folyamatban lévő releváns előzetes hozzájárulási ügyben ítéletet nem hoz⁶⁴.

51 A végleges beszámoló aláírásakor (lásd: **04.** bekezdés) az ESZT a 2019. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozat megsemmisítésének kockázatát valószínűtlennek értékelte, mivel a meglévő ítéletek figyelembevételével a korábbi évekhez képest javított eljárásain. A Törvényszék közelmúltbeli ítéleteinek (lásd: **13. háttérmagyarázat**), és annak fényében, hogy 2016 és 2020 között ugyanazt

⁶³ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 30. o.

⁶⁴ A Törvényszék felfüggesztette a T-336/20. sz. ügyet addig, amíg a T-411/17., T-414/17. és T-420/17. sz. ügyekben hozott ítéletek jogerőre emelkednek. A T-339/20. sz. ügyet felfüggesztette addig, amíg a T-420/17., T-413/18. és T-481/19. sz. ügyekben ítélet születik.

a számítási módszert alkalmazták, az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő valamennyi ügy kockázati tényezői módosultak.

52 Összefoglalva, nem tártunk fel olyan bizonyítékot, amely ellentmondana az ESZT azon következtetéseinek, amelyeket a beszámoló 2020. június közepi lezárásakor rendelkezésre álló információk alapján vont le. A Törvényszék közelmúltbeli ítéletei nyomán (lásd: [13. háttérmagyarázat](#)) azonban módosultak az előzetes hozzájárulásra vonatkozó ESZT-határozatokkal szemben folyó ügyekhez kapcsolódó kockázati tényezők. Következésképp az ESZT kénytelen lesz figyelembe venni ezeket a fejleményeket.

Nemzeti szintű bírósági eljárásokból eredő, előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

53 Hogy biztosítsa saját pénzügyi kockázatainak megfelelő ismeretét, az ESZT belső kontrollrendszerének részeként a nemzeti szintű bírósági ügyekből eredő függő kötelezettségekre vonatkozó felügyeleti eljárást hozott létre. Az ESZT a nemzeti szanálási hatóságoktól részletes listát kér az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos, folyamatban lévő eljárásokról, ideértve a felpereseket és az érintett összegeket is. Emellett azt is kéri a nemzeti szanálási hatóságoktól, hogy írásban vállaljanak garanciát a rendelkezésre bocsátott információkért, valamint értékeljék az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos eljárások sikerének valószínűségét. Ezt az információt eljuttatják az ESZT számvitelért felelős tisztviselőjéhez.

54 A nemzeti szanálási hatóságoktól kapott információk alapján három hatóság hozzájárulásokkal kapcsolatos határozata ellen indítottak közigazgatási és bírósági eljárást. Két nemzeti szanálási hatóság szerint egyes, a nemzeti bíróságok előtt folyamatban lévő közigazgatási fellebbezések és jogi ügyek esetében a problémák összetettsége és újszerűsége miatt jelenleg nem lehet felmérni a gazdasági erőforrások kiáramlásának valószínűségét. 2019-ben a változó ítélkezési gyakorlatra is figyelemmel a Számvevőszék azt ajánlotta, hogy tüntessenek fel függő kötelezettséget minden olyan követelés esetében, amelyek nem minősíthetők valószínűtlennek⁶⁵. Az ESZT követte ezt az ajánlást, és a fellebbezések és jogi ügyek kapcsán vitatott teljes összeget (1861 millió euró) függő kötelezettségként tüntette fel⁶⁶.

⁶⁵ Jelentés az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő függő kötelezettségeiről a 2018. pénzügyi évre vonatkozóan, 2. ajánlás.

⁶⁶ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 35. o.

55 Ezt a rendszert az ESZT azon feltételezése alapján hozták létre, hogy az előzetes hozzájárulások kapcsán nemzeti szinten indított jogi ügyek forráskiáramláshoz vezethetnek. A továbbiakban az ESZT pénzügyi beszámolójának figyelembe kell vennie a Bíróság által az előzetes hozzájárulási határozatokról a nemzeti eljárások tekintetében hozott előzetes döntést (lásd: [45. bekezdés](#) és [11. háttérmagyarázat](#)). Mivel az ESZT előzetes hozzájárulásokra vonatkozó számításainak jogszerűségéről és a kapcsolódó kérdésekről kizárólag az uniós bíróságok hozhatnak döntést, a nemzeti bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel e határozatok megsemmisítésére. Ezért nagyon valószínűtlen, hogy az előzetes hozzájárulásokkal szemben nemzeti szinten indított ügyek nyomán gazdasági erőforrások kiáramlása következne be. Az ilyen esetek kapcsán tehát nem lenne szükséges függő kötelezettségekről beszámolni. Mindazonáltal az ESZT számára ajánlott, hogy – legalább egy bizonyos ideig – továbbra is kövesse nyomon és vizsgálja felül az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásokat érintő nemzeti ügyeket (lásd alább: [56–57. bekezdés](#)), hiszen a nemzeti bíróságok nyújthatnak be előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

Az uniós és nemzeti szinten kifogásolt előzetes hozzájárulásokra vonatkozó további adatközlés

56 Az előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségeken felül a fokozott átláthatóság érdekében az ESZT azon előzetes hozzájárulások teljes összegét is feltüntette, amelyek tekintetében közigazgatási vagy bírósági eljárás van folyamatban. 2019. december 31-én ez az összeg mintegy 4,9 milliárd eurót tett ki, amelyből 2,5 milliárd euró nemzeti ügyekhez, 2,4 milliárd euró pedig törvényszéki ügyekhez kapcsolódott⁶⁷. Azóta nemzeti szinten számos további ügyet és fellebbezést indítottak az előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozatokkal szemben (lásd: [4. táblázat](#)). Ez az adatközlés hasznos háttér-információkkal szolgál az érdekelt felek számára.

⁶⁷ Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 36. o.

4. táblázat. Az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulások nemzeti szinten vitatott összegeinek alakulása

Az alábbi évekhez kapcsolódó hozzájárulás	Ügyek száma 2020. május	Vitatott összegek 2020. május (millió euró)	Ügyek száma 2019. május	Vitatott összegek 2019. május (millió euró)
2020	31	669	n.a.	n.a.
2019	136	662	135	646
2018	114	587	114	587
2017	132	578	131	559
2016	240	563	240	563
2015	4	84	5	84
ÖSSZESEN	657	3 143	625	2 439

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján; az összegek millióra vannak kerekítve.

57 Amint az ESZT beszámolója leszögezi, hogy 315 millió euró tekintetében eljárás indult mind nemzeti, mind uniós bíróságok előtt. Még ha a beadványokkal meg is nyerik a pert, a vonatkozó összeget vagy annak egy részét adott esetben csak egy alkalommal térítik vissza.

Igazgatási hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

58 Az ESZT minden évben igazgatási hozzájárulásokat szed be működési költségeinek fedezéséhez (lásd: [1. kép](#)). A 19. részt vevő tagállam ESZM-rendelet hatálya alá tartozó összes bankjának hozzá kell járulnia az ESZT igazgatási kiadásaihoz. Az Egységes Szanálási Testület igazgatási kiadásaihoz történő hozzájárulásának végleges rendszere 2018 januárjában lépett hatályba, és állandó rendszert hozott létre az igazgatási hozzájárulásokra vonatkozóan⁶⁸. Az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokról eltérően az igazgatási hozzájárulás beszedése nem a nemzeti szanálási hatóságokon keresztül közvetetten történik, hanem azt közvetlenül az ESZT végzi. Az ilyen hozzájárulások beszedése bankcsoportonként történik, miközben az előzetes hozzájárulásokat az egyes intézményektől külön-külön szedik be. Ennek eredményeképpen alkalmazási körükbe eltérő számú bank tartozik.

⁶⁸ Az Európai Bizottság (EU) 2017/2361 felhatalmazáson alapuló rendelete.

59 2020 februárjában az ESZT a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó éves igazgatási hozzájárulások összegét az EKB által a megelőző pénzügyi évben gyűjtött adatok alapján számolta ki. E számítások alapján elküldte a bankoknak a vonatkozó hozzájárulási értesítéseket. Ekképp mintegy 2370 bankot értesítettek 2020. évi igazgatási hozzájárulásáról (lásd: 5. táblázat). A fizetési határidő lejártáig, 2020. március 26-ig 69,1 millió eurót kellett beszedni. A hozzájárulások mintegy 95%-át a jelentős intézmények fizették be. A kisebb mérlegfőösszeggel rendelkező szervezetek díjtételeinek egy része kedvezményeknek köszönhetően csökkent⁶⁹. A beszedett összeg összességében alacsonyabb volt, mint 2019-ben, mivel az ESZT 2018-ban 50,4 millió euró költségvetési többletet halmozott fel. Szükség esetén az intézmények hatáskörében, illetve helyzetében bekövetkező változásokkal kapcsolatos információk alapján a következő számítási ciklus során újraszámolják a 2020. évi hozzájárulásokat.

5. táblázat. Az ESZT által kiszámlázott igazgatási hozzájárulások

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Értesített bankok száma	2 370	2 660	2 729*	2 819*	2 963*	3 060*
Beszedendő teljes összeg (millió euró)	69,1	88,8	91,4	83,0	56,7	21,8

Forrás: ESZT; az összegek millióra vannak kerekítve; *a 2015 és 2018 közötti időszakban a bankok száma éves átlagot tükröz, mivel az ezekre az évekre vonatkozó hozzájárulásokat 2018-ban, a végleges rendszer hatálybalépésekor újraszámították; ami az igazgatási hozzájárulások kiszámítását illeti, 2015-be beletartozott 2014 novembere és decembere is.

⁶⁹ Az igazgatási hozzájárulások egy minimális hozzájárulási és egy változó hozzájárulási komponensből állnak. Az ESZT felére csökkentette a minimális hozzájárulási komponens a legfeljebb 10 milliárd euró teljes eszközállománnyal rendelkező jelentős intézmények és határokon átnyúló bankok esetében, illetve a legfeljebb 1 milliárd euró teljes eszközállománnyal rendelkező kevésbé jelentős intézmények esetében.

60 Az igazgatási hozzájárulásról szóló értesítések ellen hat héten belül lehet fellebbezni az ESZT fellebbezési testületénél⁷⁰. A fellebbezési testület határozatai megtámadhatók a Törvényszék előtt. 2019-ben, illetve 2020-ban a bankok nem nyújtottak be fellebbezést igazgatási hozzájárulásról szóló értesítések ellen. Az ESZT ezért nem számolt be igazgatási hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségekről. A fellebbezések és peres eljárások hiánya a számítások alkalmasságára enged következtetni.

Egyéb bírósági eljárások és kiegészítő információk

61 2020 májusában az ESZT-t két keresetről értesítették, amelyeket személyzeti ügyek kapcsán nyújtottak be a Törvényszéknél⁷¹. Mivel azonban a kérelmeket csak 2020. július 10-én kézbesítették, az ESZT nem számolt be kapcsolódó függő kötelezettségekről vagy információkról a 2019. évi beszámolójában⁷².

62 Az ESZT bizonyos határozatait, többek között az igazgatási hozzájárulásokra és a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó határozatok ellen fellebbezni lehet az ESZT fellebbezési testületénél⁷³. 2019-ben és 2020-ban több új ügyet utaltak az ESZT fellebbezési testülete elé. Ezek az esetek azonban csak a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkoztak, ezért azokból nem eredhetnek függő kötelezettségek.

63 Az ESZT bizonyította, hogy megfelelő belső kontrollokat vezetett be, amelyek biztosítják az uniós bíróságok és a nemzeti szervek előtt folyamatban lévő releváns jogviták áttekintését. A nemzeti szintű eljárások jellege miatt azonban az ESZT nagymértékben függ az érintett nemzeti szanálási hatóságok együttműködésétől. A rendelkezésre álló áttekintés és korábbi ajánlásunk alapján az ESZT jogi munkatársai az uniós szintű peres eljárások kategóriái szerint belső kockázatértékelést végeznek, és továbbítják azt a számvitelért felelős tisztviselőnek. A fejleményekről rendszeresen beszámolnak a Testület állandó tagjainak.

⁷⁰ Az ESZM-rendelet 85. cikkének (3) bekezdése.

⁷¹ A T-270/20. és a T-271/20. sz. ügy.

⁷² Az Egységes Szanálási Testület végleges éves beszámolója – 2019. évi pénzügyi év, 37. o.

⁷³ Az ESZM-rendelet 85. cikke.

64 Az ESZT-vel és a nemzeti szanálási hatóságokkal szemben kezdeményezett valamennyi eljárás költséggel jár a szükséges pénzügyi és emberi erőforrások miatt. A költségeket közvetlenül ezek a hatóságok, illetve ebből következően az igazgatási hozzájárulást fizető bankok viselik. 2019-ben az ESZT a 2018. évi 5,9 millió eurónál kevesebbet, 2,2 millió eurót fizetett ki az elkövetkező években várható bírósági eljárásokhoz kapcsolódó külső jogi szolgáltatásokra. 2019 végén az ESZT jogi szolgálatának öt teljes munkaidős egyenértékben számolt munkatársa foglalkozott a peres ügyekkel, szemben a 2018. évi hét teljes munkaidős egyenértékkel. 2020. szeptember 24-ig ez a szám kilenc teljes munkaidős egyenértékre és két kölcsönzött munkavállalóra nőtt. A peres ügyekkel foglalkozó csoport munkáját ezenkívül rendszeresen segítik az ESZT jogi osztályán belüli jogi tanácsadó csoport munkatársai.

II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei

65 Az Európai Bizottság megerősítette, hogy 2019. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

66 Az uniós ítélkezési gyakorlat⁷⁴ az uniós ügynökségekre, így az ESZT-re is csupán végrehajtási hatásköröket ruház, következésképpen korlátozza, hogy mérlegelési jogkört kapjanak. Ennélfogva az ESZM-rendelet értelmében a szanálási programok csak akkor lépnek hatályba, ha azokat a Bizottság jóváhagyja. A Bizottság kifogást emelhet a javasolt szanálási program bármely mérlegelési szempontja ellen. Ha a Bizottság kifogást emel a szanálási program ellen a közérdek kritériuma miatt, vagy az Alapból biztosítandó összeg jelentős módosítását kéri, minden ilyen módosítással kapcsolatban javaslatot kell tennie a Tanácsnak⁷⁵.

67 2017. június 7-én a Bizottság jóváhagyta az ESZT által elfogadott első szanálási programot⁷⁶. E programhoz kapcsolódóan 2020 júniusában 26 bírósági eljárás volt folyamatban a Bizottsággal szemben a Törvényszéken⁷⁷. Míg mind a 26 panaszos keresetet nyújtott be a Bizottság határozatának megsemmisítése iránt, öt panaszos kártérítési keresetet is benyújtott. Ezek az ügyek még mindig folyamatban vannak, és

⁷⁴ A 9/56. és 10/56. számú, Meroni & Co, Industrie Metallurgiche kontra Főhatóság ügyben megállapított Meroni-elv, [1957–1958] EBHT 133.; a C-270/12. sz., Egyesült Királyság kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ügy [ECLI:EU:C:2014:18].

⁷⁵ Az ESZM-rendelet 18. cikkének (7) bekezdése.

⁷⁶ A Banco Popular Español S. A. (BPE) szanálási programjának jóváhagyása.

⁷⁷ A 26 eljárás közül a Bizottság csak egyben minősül egyedüli alperesnek.

a Törvényszék még nem hozott határozatot ezekben az ügyekben. Mivel a BPE szanálásához nem kapcsolódott semmilyen állami pénzügyi támogatás, illetve ahhoz nem veszik igénybe az Alapot (lásd: [02.](#) bekezdés), a Bizottság nem végzett állami támogatással vagy alapból nyújtott támogatással kapcsolatos értékelést.

68 Ahogy az a 2018. évi beszámoló esetében is történt, a Bizottság számviteli értékelése során úgy döntött, hogy beszámolójában nem szerepeltet függő kötelezettségeket ezekhez az ügyekhez kapcsolódóan. A rendelkezésre álló információk alapján a számviteli értékeléshez fűzött egyik indok az volt, hogy egyetlen panaszos sem tudta megfelelően bizonyítani a Bizottság szerződésen kívüli felelősségét. A Bizottság egyebek mellett kijelentette, hogy nem került sor az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabály kellően súlyos megsértésére (vö. [17.](#) bekezdés). A Bizottság véleménye szerint ezért valószínűtlen a jóváhagyási határozatához kapcsolódó forráskiáramlás. A Bizottság ezenkívül azt is megállapította, hogy egyetlen panaszos sem szenvedhetett kárt, tekintve, hogy a szanálás alternatívája a nemzeti szabályok szerinti fizetéseképtelenségi eljárás lett volna. Minden olyan részvényt vagy hitelezőt, aki jobban járt volna fizetéseképtelenségi eljárás esetén, „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elven alapuló eljárás keretében az ESZT kártérítésben részesített volna (lásd: [37–40.](#) bekezdés). A Bizottság ezért kijelentette, hogy széles körű tapasztalatai alapján nem valószínű, hogy ezek az ügyek pénzügyi kockázattal járnak a számára.

69 A kiválasztott mintánk áttekintése alapján megállapítottuk, hogy egyes panaszosok szerint teljesülnek az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek. Megjegyezzük, hogy a jelenlegi szakaszban nehéz bármilyen előrejelzést tenni, mivel a szanálásra vonatkozó jogi keret viszonylag új, valamint összetett, sajátos és minden korábbtól eltérő jogi rendszert hozott létre. Mindazonáltal nem találtunk olyan bizonyítékot, amely ellentétes lenne a Bizottság értékelésével.

70 A BPE szanálásához kapcsolódó ügyeken kívül a Bizottság az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos határozatok és kártérítések megsemmisítésére irányuló két bírósági ügyben⁷⁸ volt érintett. A Bizottság mindkét ügyben az ESZT-vel együtt volt alperes. Míg az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozat megsemmisítése esetén előfordulhat, hogy az ESZT-nek meg kell térítenie a felperesek valamennyi költségét, addig a Bizottság kockázata a felperesek perköltségeinek megtérítésére korlátozódna. Az ESZT ugyan a két eset egyikével kapcsolatban feltüntetett függő kötelezettséget, de a Bizottság véleménye szerint neki nem tulajdonítható jogellenes magatartás, és ezért nem számolt be függő kötelezettségekről. A Törvényszék mindkét ügyet felfüggesztette addig, amíg a 2017. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó három ügyben (lásd: [13. háttérmagyarázat](#)) 2020. szeptember 23-án hozott ítéletek jogerőre nem emelkednek.

III. rész: A Tanács függő kötelezettségei

71 A Tanács számvitelért felelős tisztviselőjétől teljességi nyilatkozatot kaptunk, amelyben kijelentette, hogy a Tanácsnak 2019. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

72 Az ESZT által javasolt szanálási program Tanács általi értékelése alapján a Bizottság kifogást emelhet a szanálási program ellen. Ha a kifogás a közérdek kritériumához kapcsolódik, vagy az Alapból biztosítandó összeg jelentős módosítását kéri, a Bizottságnak módosításra irányuló javaslatot kell tennie a Tanácsnak (lásd: [66. bekezdés](#)).

73 A Tanács eddig nem volt érintett egyetlen szanálási határozatban sem. 2017 végén azonban a BPE-vel kapcsolatos egyik jogi ügy részese volt. Az ügyet 2018-ban elfogadhatatlannak nyilvánították annyiban, amennyiben a Tanács ellen irányult⁷⁹. Így módon a Tanács esetében nem merült fel függő kötelezettség.

⁷⁸ A T-386/18. és a T-400/19. sz. ügy.

⁷⁹ A Törvényszék végzése (nyolcadik tanács), 2018. június 14. — Cambra Abaurrea kontra Parlament és társai (T- 553/17. sz. ügy).

Következtetések és ajánlások

74 Megjegyezzük, hogy a jelenlegi szakaszban nehéz előre megjósolni a szanálásról és a szanálástól való eltekintésről szóló határozatok kapcsán az ESZT és a Bizottság ellen indított bírósági eljárások eredményét amiatt, hogy a szanálás jogi kerete még viszonylag új, és egy összetett, sajátos és minden korábbtól eltérő jogrendszert alkot. Nem találtunk azonban olyan bizonyítékot, amely ellentétes lenne az ESZT és a Bizottság által az ESZM-rendelet szerinti feladataik végrehajtásából eredő függő kötelezettségekkel kapcsolatban végzett értékelésekkel (lásd: [25.](#) és [36.](#) bekezdés). Következésképpen ezekkel az esetekkel kapcsolatban nem tüntetnek fel függő kötelezettségeket.

75 Az ESZT javulást ért el az Alapba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek számviteli bemutatása terén. A 2019. évi beszámoló tekintetében az ESZT 186 millió eurót kitevő függő kötelezettséget tüntetett fel az uniós bíróságokon a 2017. és 2018. évi hozzájárulási ciklussal szemben folyamatban lévő ügyek kapcsán (lásd: [45.](#) bekezdés). Az adatközlés körütekintő volt, különösen mivel a Törvényszék 2020 szeptemberében a hitelesítés hiánya és az indokolás elégtelensége miatt három bank esetében megsemmisítette a 2017. évi előzetes hozzájárulásra vonatkozó ESZT-határozatokat, egy esetben a határozat alapjául szolgáló, részben jogellenes keretrendszer miatt (lásd: [13. háttérmagyarázat](#)). Érvényes fellebbezés hiányában nagy a kockázata annak, hogy az összes olyan folyamatban lévő ügy is megsemmisítésre kerül, amelyeket az előzetes hozzájárulásról szóló határozatokkal szemben indítottak. Ezért az ESZT-nek a 2020. évi beszámolóját érintő előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos valamennyi függőben lévő ügyet – minden fejlemény figyelembevételével – újra kell értékelnie.

76 Az ESZT tökéletesítette az előzetes hozzájárulásokkal szembeni nemzeti eljárásokkal kapcsolatos függő kötelezettségek bemutatását is. A szóban forgó eljárásokkal foglalkozó három nemzeti szanálási hatóság közül kettő úgy nyilatkozott, hogy nem tudja értékelni a folyamatban lévő ügyek kockázatát. A 2019. évi ajánlásunkkal összhangban az ESZT az érintett összegeket összesen 1861 millió eurót kitevő függő kötelezettségként tüntette fel, mivel a forráskiáramlás lehetősége nem zárható ki teljesen (lásd: [54.](#) bekezdés). Tekintettel azonban a Bíróság közelmúltbeli előzetes döntésére (lásd: [11. háttérmagyarázat](#)), a nemzeti bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásokra vonatkozó ESZT-határozatok felülvizsgálatára. Következésképpen nagyon valószínűtlen, hogy a nemzeti eljárások keretében vitatott előzetes hozzájárulási határozatok az ESZT

gazdasági forrásainak kiáramlásához vezessenek. Ezért ezek nem rendelkezhetnek a függő kötelezettségek feltüntetéséről.

77 Az ESZT értesítést kapott az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő új jogi ügyekről, amelyek az alábbiak miatt indultak:

- az ESZT azon határozata, hogy a BPE részvényeseit és hitelezőit nem kártalanítja „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv értelmében (lásd: [40.](#) bekezdés);
- az Alap részére fizetendő 2016. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó új határozata (lásd: [50.](#) bekezdés);
- az Alap részére fizetendő 2020. évi előzetes hozzájárulásokra vonatkozó határozata (lásd: [44.](#) bekezdés);
- személyzeti kérdésekkel foglalkozó két ügy (lásd: [61.](#) bekezdés).

Mivel azonban ezeket az ügyeket pár héttel az ESZT végleges beszámolójának jóváhagyása előtt terjesztették elő, és a kérelem alapos értékelését teszik szükségessé, az ESZT jogi szolgálata közölte, hogy a kapcsolódó kockázat felmérése folyamatban van. A kapcsolódó kockázatot ezért nem mérték fel időben a 2019. évi beszámolóhoz. Ezeket az eseteket az ESZT 2020. évi beszámolójában kell figyelembe venni.

1. ajánlás. Közelmúltbeli ítéletek és peres eljárások

A Bíróság és a Törvényszék közelmúltbeli ítéleteinek és bármely későbbi fejlemény fényében az ESZT-nek újra kell értékelnie az Alap részére fizetendő előzetes hozzájárulásra vonatkozó határozataival szembeni valamennyi folyamatban lévő eljárás kockázatát, és értékelnie kell az esetleges új bírósági eljárásokat.

Határidő: Az ESZT 2020. évi pénzügyi beszámolójának benyújtása

78 A számvitelért felelős tisztviselőnek minden releváns információt be kell szereznie ahhoz, hogy a beszámoló megbízható és valós képet nyújtson. Az ESZT 2019. évi beszámolójához a Testület számvitelért felelős tisztviselőjének rendelkezésére bocsátották az ESZT jogi szolgálata által akkor folytatott peres ügyek szerint kategorizált kockázatértékelést (lásd: [63.](#) bekezdés). A 2018. évi beszámólótól eltérően a kockázatértékelés tartalmazott néhány mögöttes indokot is. Ezenkívül a számvitelért felelős tisztviselő átfogó tájékoztatást kapott a nemzeti szanálási hatóságoktól az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos nemzeti eljárásokról (lásd: [53.](#) bekezdés), a BPE szanálásával kapcsolatos nemzeti eljárásokról azonban nem (lásd: [31.](#) bekezdés).

2. ajánlás. A számvitelért felelős tisztviselő rendelkezésére bocsátandó információk

Az ESZT-nek minden jogi esetet figyelembe kell vennie végleges beszámolójához annak biztosítása érdekében, hogy az megbízható és valós képet nyújtson. Ebbe beletartozik minden olyan információ, amely gazdasági erőforrások kiáramlásához vezethet, például a jóváhagyott szanálási programok végrehajtási határozataival szembeni nemzeti eljárások.

Határidő: Az ESZT 2020. évi pénzügyi beszámolójának benyújtása

A jelentést 2020. november 10-i luxembourgi ülésén fogadta el az Alex Brenninkmeijer számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

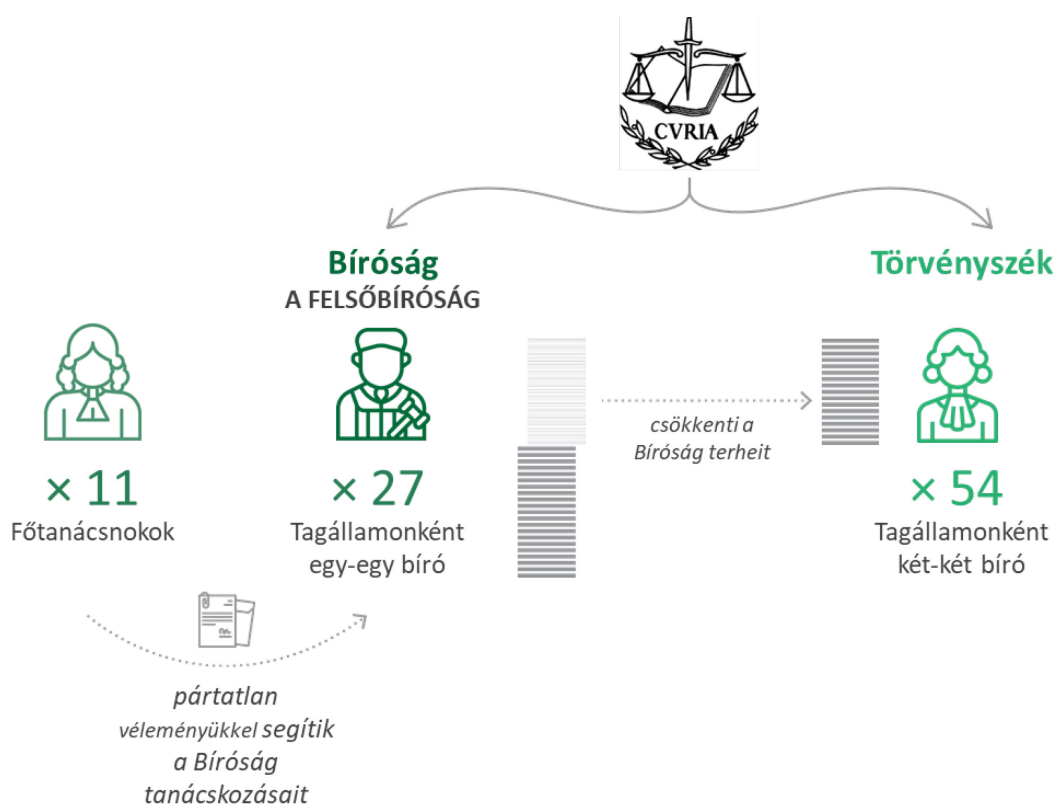
Klaus-Heiner Lehne
elnök

Mellékletek

I. melléklet. Az Európai Unió Bírósága és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozataival szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek

01 Az Európai Unió Bírósága (EUB) (lásd: [1. kép](#)) a Bíróságból és a Törvényszékből áll. A Bíróságon belül a főtanácsnokokhoz utalják az ügyeket, akik véleményükkel segítik a Bíróság tanácskozásait. A Törvényszéket azzal a céllal hozták létre, hogy csökkentse a Bíróságra nehezedő terheket, és főként a magánszemélyek és vállalkozások által az őket közvetlenül érintő uniós jogi aktusok és szabályozási aktusok ellen benyújtott keresetekkel, valamint azokkal a keresetekkel foglalkozik, amelyek az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek által okozott károk megtérítésére irányulnak. A Törvényszék határozatai ellen két hónapon belül a Bírósághoz lehet fellebbezni, de csak jogi kérdésekben.

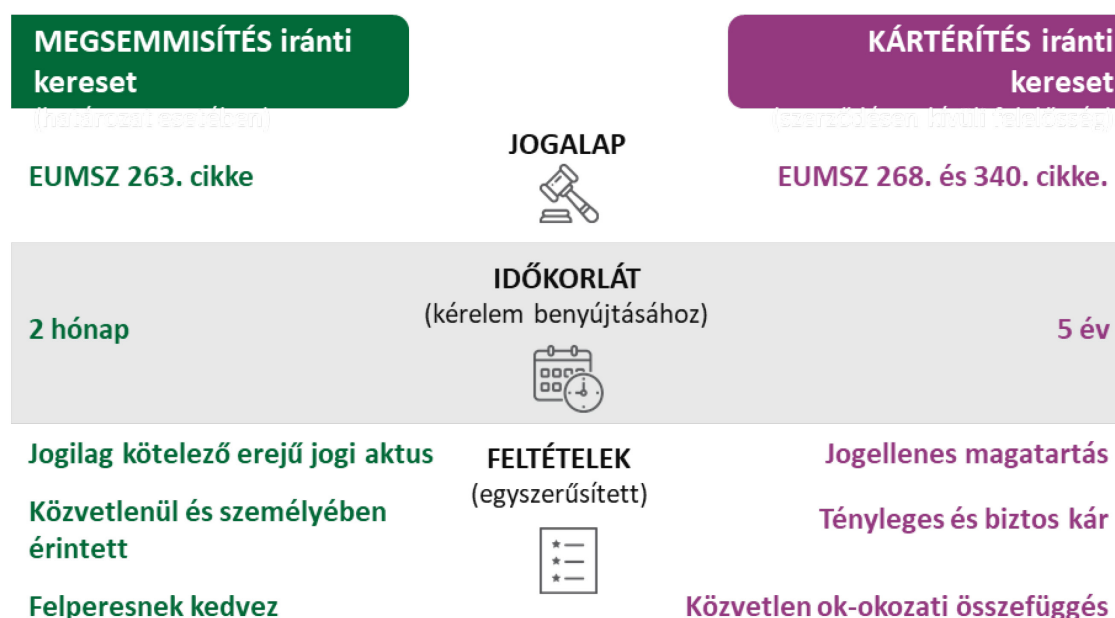
1. kép. Az Európai Unió Bíróságának összetétele

Forrás: Európai Számvevőszék.

02 Különböző bírósági jogorvoslatok állnak a természetes és jogi személyek rendelkezésére, amelyeket az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozatai ellen vehetnek igénybe (lásd: [2. kép](#)). Az egyik ilyen jogorvoslat a – vagy egy adott személynek címzett, vagy az adott személyt közvetlenül és személyében érintő – jogilag kötelező érvényű határozat megsemmisítése iránti kereset. Az Unió vagy valamely uniós szerv határozatának hatályon kívül helyezéséhez a panaszosnak a szóban forgó határozat közzétételétől számított két hónapon belül kell beadványt benyújtania⁸⁰.

2. kép. Az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek határozatai ellen igénybe vehető bírósági jogorvoslatok

Forrás: Európai Számvevőszék, az EUMSZ és az ítélkezési gyakorlat alapján.

03 A másik ilyen jogorvoslat a kártérítési kereset, amely az Unió szerződésen kívüli felelősségére irányul. Az állítólagos nem szerződéses kötelezettségek⁸¹ alapján keletkezett veszteségekkel kapcsolatos kártérítési kereseteket öt éven belül kell benyújtani. A sikeres kártérítési keresethez a panaszosnak a következőket kell

⁸⁰ Az EUMSZ 263. cikke úgy határozza meg a határidőt, hogy az eljárásokat az intézkedés kihirdetésétől vagy a felperessel történő közlésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett.

⁸¹ Az EUMSZ 268. cikke, az ESZM-rendelet 87. cikkének (5) bekezdése és a Bíróság alapokmányának 46. cikke.

bizonyítania: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kár, valamint a jogellenes cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati összefüggés.

04 Minden egyes bírósági eljárás a panaszos beadványának benyújtásával – amelyben részletesen ismerteti a jogalapot és az érveket –, valamint a kereseti kérelemmel veszi kezdetét. Az alperes két hónapon belül⁸² köteles írásbeli védekezést előterjeszteni. Jellemzően a panaszos válaszolhat az ellenkérelemre és az alperes viszontválasszal szolgálhat. Azok a felek, akik bizonyítani tudják, hogy érdekeltek az ügy kimenetelében, beavatkozási beadvány benyújtásával beavatkozhatnak az eljárásba, amelyben az egyik fél megállapításait támasztják alá. Az uniós bíróságok továbbá úgy is dönthetnek, hogy konkrét kérdéseket tesznek fel a feleknek, amelyekre a felek kötelesek válaszolni. Az írásbeli eljárás végén az uniós bíróságok dönthetnek úgy, hogy nyilvános szóbeli meghallgatást tartanak az EUB előtt. A bírák ezt követően megvitatják az elhangzottakat és a nyilvános meghallgatás keretében határozatot hoznak (lásd: **3. kép**). Az ítélettel szemben a feleknek a határozatról való értesítésüket követő két hónapon és tíz napon belül lehet fellebbezni⁸³. Ha ezen időszak alatt nem nyújtanak be fellebbezést, az ítélet jogerőre emelkedik.

3. kép. Az EUB előtt folyó ügyek tipikus menete

Forrás: Európai Számvevőszék.

⁸² Kivételes körülmények között, az alperes indokolt kérésére ez a határidő meghosszabbítható a Törvényszék eljárási szabályzatának 81. cikke alapján (HL L 105., 2015.4.23., 1. o.). A BPE szanálásával kapcsolatos legtöbb ügyben ez történt.

⁸³ Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya, 56. cikk.

II. melléklet. Az előző évi ajánlások hasznosulása

Kibocsátás éve	Ajánlás	Státusz	Részletezés
2019	Amikor gazdasági erőforrások bírósági eljárások eredményeként történő kiáramlásának valószínűségét értékeli, az ESZT az egyes eseteket lássa el megfelelő indokolással és alátámasztó érvekkel.	Végrehajtva	Az ESZT az ügyek kategóriái szerinti bontásban értékelte a kockázatokat, illetve néhol indokolásokat is megadott következtetéseihez.
2019	Ha forráskiáramlás valószínűségét nem lehet megbecsülni az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos jogi eljárások miatt, akkor nem zárható ki a forráskiáramlás, és függő kötelezettséget kellene kimutatni. Ez az ajánlás a jogi eljárásokkal kapcsolatos fejleményektől függ	Végrehajtva	Az ESZT a nemzeti szinten jogvita tárgyát képező, beszédett előzetes hozzájárulásokat függő kötelezettségként tüntette fel olyan ügyek esetében, amelyeket az érintett nemzeti szanálási hatóság nem tudott értékelni.

Mozaikszavak és rövidítések

Mozaikszó vagy rövidítés	Magyarázat
Alap	Egységes Szanálási Alap
Alapjogi Charta	Az Európai Unió Alapjogi Chartája
Bíróság	Bíróság (az Európai Unió Bíróságának része)
BPE	Banco Popular Español S.A.
ESZM	Egységes Szanálási Mechanizmus
ESZM-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Bankszanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).
ESZT	Egységes Szanálási Testület
EUB	Az Európai Unió Bírósága
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
FROB	Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (spanyol nemzeti szanálási hatóság)
FTE	Teljes munkaidős egyenérték
NCWO	„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv
NSZH	Nemzeti szanálási hatóság
Törvényszék	az Európai Unió Bíróságának Törvényszéke (az Európai Unió Bíróságának része)

Az Egységes Szanálási Testület (ESZT)

válasza

Az ESZT tudomásul veszi ezt a jelentést, és szeretné ezúton megköszönni az Európai Számvevőszéknek az ellenőrzés során tanúsított együttműködést.

1. ajánlás: Az ESZT elfogadja a Számvevőszék 1. ajánlását.

2. ajánlás: Az ESZT elfogadja a Számvevőszék 2. ajánlását.

A Bizottság válasza

a 2019-es pénzügyi évre vonatkozóan az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a 806/2014/EU rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő minden függő kötelezettségről szóló, a rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentésre

„A Bizottság tudomásul vette a Számvevőszék jelentését.”

A Tanács válaszai

A Tanács tudomásul vette az Európai Számvevőszék jelentését.

Az ellenőrző csoport

Az Egységes Szanálási Mechanizmus létrehozásáról szóló 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése alapján az Európai Számvevőszék minden évben jelentést készít az Egységes Szanálási Testület, a Bizottság és a Tanács e rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről.

Ezt a jelentést a piacszabályozás és versenyalapú gazdaság ellenőrzésére szakosodott, Alex Brenninkmeijer számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara készítette. Az ellenőrzést Rimantas Šadžius számvevőszéki tag vezette Mindaugas Pakstys kabinetfőnök, Joanna Metaxopoulou igazgató, Paul Stafford ügyvezető, Matthias Blaas feladatfelelős, Carlos Soler Ruiz, Nadiya Sultan számvevők, valamint Andreea-Maria Feipel-Cosciug jogi tanácsadó támogatásával.

Rimantas Šadžius

Mindaugas Pakstys

Joanna Metaxopoulou

Paul Stafford

Matthias Blaas

Carlos Soler Ruiz

Nadiya Sultan

Andreea-Maria Feipel-Cosciug

SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

© Európai Unió, 2020

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. az egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenz](#) alá tartoznak. Ennek értelmében a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A dokumentumok további felhasználásakor azok eredeti értelme és üzenete nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további szerzői jogokat is figyelembe kell venni. Amennyiben engedély kiadására kerül sor, az érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és annak egyértelműen tartalmaznia kell a felhasználással kapcsolatos esetleges korlátozásokat.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe, így azok licenzét a felhasználó nem kapja meg.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alatt található intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.